ВІЦЕБСКІ ПРАЛЕТАРЫ

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЕТА АКРУГКОМУ КП(б)Б, АКРВЫКАНКОМУ І АКРПРАФБЮРО.

Рэдакцыя: Смаленская, 32. Тэлеф. агульны 72, рэдактара 2-68.

Падпісная цана ў месяц 80 кап. Плата за абвесткі: За радок пэтыту ... 25 кап. Для ... 40 кап.

Год выданьня 12-ты. Кошт нумару ў горадзе і акрузе 5 кап.

№ 94 || Аўторак, 22-га красавіка 1930 г. || № 94

Зьезд рабочай моладзі ў Францыі

ПАРЫЖ, 20. Адкрыўся зьезд рабочай моладзі ў Францыі. Прыбыўшыя з розных месц краіны дэлегаты напраўляліся з рэвалюцыйнымі сьпевамі ў рабочыя прыгарады. Паліцыя пасьпела ўжо арыштаваць 8 дэлегатаў. Пры адчыненьні зьезду ў ганаровы прэзыдыюм абраны т. Сталін і шэраг членаў ураду СССР.

13-ы зьезд КП(б)Б—28-га мая

13-ы зьезд КП(б)Б назначаны на 28-га мая 1930 г.

ПАРАДАК ДНЯ 13-га ЗЬЕЗДУ:

1. Даклад ЦК УсеКП(б). 2. Даклад ЦКК УсеКП(б).
3. Справаздача ЦК КП(б)Б: а) Палітычная—т. ГЕЙ. б) Арганізацыйная—т. ВАСІЛЕВІЧ.
4. Справаздача Цэнтральнай Рэвізійнай камісіі—т. КРОЛЬ.
5. Справаздача ЦКК-РСІ—т. КАЛНІН.
6. Выкананьне пяцігадовага пляну прамысловасьці—тт. БЭНЭК, ГРЫСЕВІЧ.
7. Калгасны рух і ўздым сельскае гаспадаркі—тт. ГАЛАДЗЕД і РАЧЫЦКІ.
8. Задачы прафсаюзаў у рэканструкцыйны пэрыяд—т. РЫЖОЎ.
9. Выбары цэнтральных устаноў партыі.

Норма прадстаўніцтва: 1) адзін дэлегат з пастаноўчым голасам на 100 членаў партыі і адзін дэлегат з дарадчым галасам на 200 кандыдатаў у члены партыі; 2) звыш паказанае колькасьці дарадчыя галасы прадастаўляцца ня будуць.

Сакратар ЦК КП(б)Б ГЕЙ.

АБ'ЯДНАНЫ ПЛЕНУМ АК І АКК КП(б)Б

Аб калектывізацыі сельскай гаспадаркі і вясеньняй пасеўнай кампаніі

(Даклад старшыні АВК т. Валодзькі)

На вячэрнім паседжаньні 20-га красавіка пленум заслухаў даклад т. **Валодзькі** аб калектывізацыі сельскай гаспадаркі і вясеньняй пасеўнай кампаніі.

Пытаньне, да якога была прыкавана ўся ўвага

Пачынаючы свой даклад, т. Валодзька адзначыў, што калектывізацыя, як галоўны сродак сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі, зьяўлялася і зьяўляецца аднэй з галоўных галін працы партыі за апошні пэрыяд, што да пытаньняў калектывізацыі была прыкавана ўся ўвага нашай партарганізацыі. У вёску было кінута шмат сіл для ажыцьцяўленьня пралетарскага кіраўніцтва шырокім рухам бядняцка-серадняцкіх мас па шляху калектывізацыі.

Шырока разгарнуўшаеся калгаснае будаўніцтва выклікала шалёнае супраціўленьне з боку кулацтва, якое ўзмацніла шкодную агітацыю, якое ад агітацыі перайшло да тэрарыстычных выступленьняў, якое прыймала ўсе меры да зрыву будаўніцтва калгасаў.

Ніякага прымусу!

Партыя,—кажа т. Валодзька,—заўсёды давала цьвёрдыя паказаньні аб тым, што будаўніцтва калгасаў павінна праводзіцца выключна па прынцыпу дабрахвотнасьці, што ад гэтага ленінскага наказу партыя ніколі не адыходзіла. Ён прыводзіць наступную вытрымку з твораў т. Леніна, дзе з ўсёй яскравасьцю падкрэсьліваецца неабходнасьць захаваньня прынцыпу дабрахвотнасьці:

„Зараз наша задача—пераход да абагуленай апрацоўкі зямлі, пераход да буйнай агульнай гаспадаркі. Але ніякага прымусу ад савецкай улады не павінна быць. Ніякі закон да гэтага не прымушае. Сельска-гаспадарчая камуна ўтвараецца дабрахвотна, пераход да грамадзкай апрацоўкі зямлі можа быць толькі дабрахвотным. Ні малейшага прымусу ў гэтых адносінах з боку рабоча-сялянскага ўраду ня можа быць і законам не дапушчаецца. Калі-б хто небудзь з вас такі прымус назіраў, дык вы павінны ведаць, што гэта—злоўжываньне, што гэта—парушэньне закону, якое мы ўсімі сіламі імкнемся выправіць і будзем выпраўляць".

Але-ж, нягледзячы на такія канкрэтныя дырэктывы, якія ЦК УсеКП(б) яшчэ раз падкрэсьліў у сваёй пастанове ад 6-га студзеня, дзе ён папярэджваў не займацца „гульнёй у калектывізацыю",—на мясцох шмат дзе былі дапушчаны буйныя памылкі: парушаўся прынцып дабрахвотнасьці, дапускалася адміністраваньне, пагрозы па адрасу тых беднякоў і серадняков, якія ня ішлі ў калгас, нават раскулачваньне серадняков, абкладаньне іх падаткам у індывідуальным парадку, былі спробы зачыненьня рынкаў.

Бязумоўна, усё гэта кепска адбілася на правядзеньні калектывізацыі, нашы промахі скарыстаў кулак, які ўзмацніў сваю шкодную агітацыю, з прычыны гэтых промахаў і пачаўся адліў з калгасаў.

Мы маем вялікія посьпехі

Нягледзячы на шэраг буйных памылак, дапушчаных у калектывізацыі, якія выклікалі адліў з калгасаў, на сёньняшні дзень мы маем вялікія дасягненьні ў справе калгаснага будаўніцтва ў акрузе. Вось лічбы, якія красамоўна аб гэтым гавораць. На 1-е кастрычніка 1929 году плошча зямлі пад калгасамі ў акрузе складала 4,2 проц., а зараз яна складае 15 проц., а ў Чашніцкім раёне—36 проц. Дасягненьне, якое вылічваецца ня сотняй, а некалькімі сотнямі процантаў.

Пачаўся прыліў

Посьпехі ў справе правядзеньня калектывізацыі ўскружылі галовы шмат каму з нашых працаўнікоў. Яны пачалі будаваць калгасы без належнага разгортваньня працы з беднатой, без належнага растлумачэньня серадняку пераваг буйнай калектыўнай гаспадаркі, яны імкнуліся „дагнаць і перагнаць" зернавыя раёны і адразу стварылі „камуны-гіганты". Мы мелі галавакружыцельныя лічбы па абагульваньню плошчы, на 1-га лютага—52 проц., на 10-га лютага—65 проц. і 20 лютага—72%, а на 10-га сакавіка—74 проц. Вынікі такога будаўніцтва калгасаў усім вядомы.

Дзякуючы таму, што на падставе артыкула т. Сталіна і дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б, раённыя і мясцовыя партарганізацыі пачалі рашуча выпраўляць дапушчаныя памылкі, узяліся за арганізацыйна гаспадарчае замацаваньне калгасаў, мы зараз маем такое становішча, калі адліў з калгасаў спыніўся, калі пачаўся новы прыліў бядняцка-серадняцкіх мас у калгасы, калі бядняк і серадняк, бачачы тую моц, тую арганізаванасьць, якую праяўляюць калгасы ў час выхадаў у поле, падаюць **заявы аб прыёме іх у калгасы.**

Лік калгасаў па акрузе

На сёньняшні дзень па акрузе налічваецца 313 калгасаў—з іх 16 камун і 297 сельска-гаспадарчых арцеляй. У ліку іх маюцца і буйныя калгасы, якія налічваюць ад 2 да 3 тысяч га зямельнай плошчы. Такіх камун ёсьць дзьве ў Сеньненскім раёне. Калгасаў з плошчай ад 1 да 2 тысяч га: у Сіроцінскім раёне—1, у Віцебскім—2 і Лёзьненскім—1.

Прызнаць свае памылкі і рашуча выправіць іх

Пленум АК і АКК КП(б)Б павінен цалкам ухваліць дырэктывы ЦК УсеКП(б), артыкулы т. Сталіна і дырэктывы ЦК КП(б)Б, якія даюць зусім правільную ацэнку сучаснага этапу і чарговых задач калгаснага будаўніцтва, якія накіраваны на выпраўленьне перагібаў і скрыўленьняў лініі партыі ў калгасным руху.

Трэба з бальшавіцкай праматой сказаць, што і з боку АК і пленуму АК таксама былі дапушчаны памылкі, аб якіх бюро АК ужо заявіла з усёй рашучасьцю, якія павінен прызнаць і асудзіць і пленум. Бюро АК няправільна арыентавала партарганізацыю на сканчэньне калектывізацыі ў акрузе к канцу 1930 году, яно несвоечасова павяло барацьбу супроць пераскокваньняў праз арцелі да камуны, яно несвоечасова рэагавала на недахопы і скрыўленьні лініі партыі ў калгасным будаўніцтве з боку паасобных раённых арганізацый. Бюро гэтыя памылкі прызнала і асудзіла.

Але, мы ведаем, што пленум АК, які адбыўся 5—6 лютага, пры разглядзе пляну вясеньняй пасеўнай кампаніі прыняў пастанову аб правядзеньні калектывізацыі акругі на 100 проц. к канцу 1930 году. Гэтую памылку пленум павінен прызнаць і асудзіць.

Пленум павінен даць дырэктыву ўсёй партарганізацыі безадкладна і канчаткова выправіць недахопы і памылкі, якія маюцца ў калгасным будаўніцтве, рашуча біць па тых, хто яшчэ працягвае запугваньне беднаты і серадняков, хто яшчэ парушае прынцып дабрахвотнасьці калгаснага руху.

Да сяўбы падрыхтаваліся кепска

Перад намі стаіць задача пашырыць пасеўную плошчу ў час вясеньняй сяўбы на 12 проц.

Пляны вясеньняй сяўбы даведзены да сельсаветаў, але да паасобнага двара даведзены ня ўсюды.

Гэты прарыў трэба выправіць зараз, трэба дабіцца таго, каб давесьці да кожнага двара пляны вясеньняга севу. Гэтага не павінны забываць раённыя партарганізацыі.

Індывідуальны сэктар сельскай гаспадаркі яшчэ ня мае належнай увагі з боку раённых арганізацый. На гэты бок зараз трэба накіраваць увагу. Мы маем такое становішча, калі індывідуальныя бядняцка-серадняцкія гаспадаркі толькі зараз сталі забясьпечвацца плугамі, што гатунковае насеньне ляжыць у вялікай колькасьці і не прасоўваецца ў бядняцка-серадняцкія гаспадаркі.

Плугі разьмеркаваны пакуль што толькі на 48 проц. У вялікай колькасьці загатоўлена насеньне лёну-даўганца, але яно таксама яшчэ не папала ў вёску. Дрэнна і з контрактацыяй, якая па бульбе выканана на 14 проц., пакорняплодах на 27%. Была нейкая баязьнь контрактацыі ў паасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках. У гэтай справе трэба зрабіць рашучы пералом.

Да новых посьпехаў

Задачай нашай партарганізацыі зьяўляецца—даць рашучы адпор разважаньням правых што жыцьцё апраўдала іх прагнозы, панікёрству «левых» загібшчыкаў, якія «палі духом» пасьля развалу пабудаваных імі папяровых камун, якім не па носу прышліся дырэктывы ЦК УсеКП(б) і артыкулы т. Сталіна, рашуча змагацца з тымі, хто працягвае скрыўленьні лініі партыі ў калгасным будаўніцтве, па сапраўднаму ўзяцца за арганізацыю батрацтва і беднаты, за выпраўленьне памылак, дапушчаных у адносінах да серадняка, усю ўвагу зьвярнуць на арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў, на арганізацыю працы ў іх, на такую пастаноўку гаспадаркі калгасаў, каб яна зьяўлялася ўзорам для адзінаялічных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Шырока растлумачваць беднаце і серадняком новыя ільготы калгасам і па сельгаспадатку. Усё гэта забясьпечыць нам новыя посьпехі на шляху калгаснага будаўніцтва. Трэба з усёй рашучасьцю ўдарыць па кулаку, які ў апошні час асабліва абнаглеў. Палітыка партыі на ліквідацыю кулацтва, як клясы, зьяўляецца аднэй з асноў працы на вёсцы і патрабуе рашучасьці ў яе правядзеньні

Выпраўляючы недахопы, якія маюцца ў падрыхтоўцы да вясеньняй сяўбы, трэба дабіцца таго, каб поўнасьцю забясьпечыць пашырэньне пасеўнай плошчы на 12 проц., каб дабіцца ўздыму ўраджайнасьці ў калгасах на 25 проц., каб павялічыць ураджайнасьць і ў індывідуальным сэктары.

Рашуча выправіць дапушчаныя перагібы

Забясьпечыць чоткае правядзеньне ленінскай палітыкі партыі, бязьлітасна змагацца з правымі апартуністамі і „левымі" загібшчыкамі

Арганізаваць беднату і батрацтва, замацаваць іх саюз з серадняком, панясьці руйнуючы удар кулаку

Аб спробах дыскрэдытаваць лінію партыі і аб уменьні прызнаваць памылкі

Перагібы, меўшыя месца ў калгасным будаўніцтве, ня могуць не натхняць усіх ухілістаў справа і «зьлева». Выпрабаваныя лаўцы ў мутнай вадзіцы, яны стараюцца рознымі шляхамі дыскрэдытаваць генэральную лінію партыі. Менавіта да гэтага зводзяцца размовы «левых» аб адступленьні і «глыбакадумныя» заявы правых аб тым, што жыцьцё апраўдала іх прагнозы, але вялік аўтарытэт ленінскага ЦК, каб можна было прама весьці на яго атаку. Вось чаму ў большасьці выпадкаў (разам, канешна, з адкравеннымі вылазкамі) абіраюцца вакольныя шляхі—шляхі ізваротлівай ліцамернай маскіроўкі. Адкравенныя выступленьні замяняюцца выпрабаваньнем «з-за кута» і бальшавіцкая крытыка ў руках гэтых прафэсыянальных шаптуноў прымае аблічча злобных, абывательскіх плетак. Плетак, маючых вельмі чоткае мэтавае заданьне: зрабіць віноўнікам усіх перагібаў... генэральную лінію партыі.

У Бежыцкай акрузе мы мелі вельмі цікавы выпадак, калі група кулакоў уцяшала мясцовых працаўнікоў, зьнятых з работы, за перагібы, словамі: «Вы тут, рабяты, ня пры чым. Масква вам гаварыла так рабіць, а цяпер вы-ж павінны расплачвацца». Гэтую кулацкую формулу ў рознастайных вопратках ад глыбока-тэарэтычных артыкулаў меншавікоў да абывательскіх падшоптваньняў дамарошчаных правых і «левых»,—вельмі старанна спрабуюць прападнасіць масе. У некаторых ячэйках мелі месца выступленьні, у якіх рабіліся спробы «вывесьці» з генэральнай лініі партыі законамернасьць такіх памылак, як спробы неадкладнай ліквідацыі гарадзкой буржуазіі і ўзятых у шэрагу месц «ураганных» тэмпаў калектывізацыі. У такога роду спробах яскрава праглядваюць доўгія вушы прымірэнцтва да правых і «левых» апартуністаў. Але спасылкамі на тую-ж генэральную лінію спрабуюць «працягваць» і правыя ўстаноўкі (неабходнасьць зьвярнуць лезунг суцэльнай калектывізацыі і г. д.). Нярэдка бывае на першы погляд дзіўнае відовішча: клянуцца генэральнай лініяй і, выкрываючы акаляючых гэтымі клятвамі, спрабуюць працягваць правыя і «левыя» ідэі.

Найвялікшым сьведчаньнем ленінскай моцнасьці партыі служыць тое, што усім такім спробам даецца самы энэргічны адпор. Гэты адпор трэба ўзмацніць, шырэй разгортваючы бальшавіцкую самакрытыку, памятаючы зноў такі, што пад сьцягам гэтай самакрытыкі могуць мець месца спробы апарочваць генэральную лінію. Так, матывіруючы самакрытыкай, рэцівыя «левакі» спрабуюць аблыжна прышываць ярлычок «правым» прыхільнікам генэральнай лініі. І наадварот, правыя выбіваюцца з сіл, каб «аблевачыць», каб прышыць ярлычок «левы» усім тым, хто да канца абараняе генэральную лінію партыі. І у тых, і у другіх спробах вельмі яскрава гучыць імкненьне дыскрэдытаваць генэральную лінію партыі.

Генэральная лінія партыі атрымала цэлы шэраг бліскучых перамог. Менавіта генэральная лінія дае сілу і мужнасьць для рашучага выпраўленьня усіх дапушчаных перагібаў. І ад генэральнай лініі партыі адступаюць тыя таварышы, якія ня маюць мужнасьці ў поўны голас сказаць аб сваіх памылках. Глупствам было-б думаць, быццам поўнае прызнаньне сваей віны прыніжае аўтарытэт дадзенага працаўніка ў вачох масы. Рабяцтвам было-б меркаваць, што можна якімі небудзь «тэорыямі» замазаць свае памылкі. Нельга ўласную качку ад генэральнай лініі прыпісываць... качаньням серадняка. Нельга памылкі тэмпа прыпісываць... несьвядомасьці мас. Усякага роду палавінчатасьць у справе прызнаньня сваіх памылак дзейнічае на руку прафэсыянальным шаптунам справа і «зьлева».

Усякага роду апраўданьні сваіх памылак есьць аб'ектыўна барацьба проці генэральнай лініі партыі. Нават у спробах нашых ухілістаў нападаць на партыю, аргумэнтуючы ад генэральнай лініі партыі, — можна бачыць ускосную адзнаку усяго таго вялізарнага аўтарытэту, якім карыстаецца генэральная лінія партыі у вачох усіх працоўных. Рашучай барацьбою з усякага роду адкрытымі і замаскаванымі спробамі апарочыць генэральную лінію, рашучай барацьбой проці усякіх ухілаў ад гэтай лініі, маючы ў віду, што правая небясьпека застаецца галоўнай,—цясьней згуртуем нашыя шэрагі для новых рашаючых перамог. **(«Правда»).**

Бяз клясавай апоры

Работы з беднатой у Янавіцкім сельсавеце ніякай не вядзецца. Асноўны мэтад работы янавіцкай парт'ячэйкі на вёсцы—налёты, наскокі—кампанейшчына. І не дарма бедната кажа, што вы нас тады толькі зьбіраеце, калі кампанія якая надыходзіць, а каб ня было кампаній, дык мусіць аб нас і запамятавалі.

Наладзіць сыстэматычную працу сярод беднаты—тут лічаць лішнім, хаця ёсьць для гэтага сілы. Ніводзін чырвоны куток не працуе. Больш таго, зайдзеце ў стайкаўскі чырвоны куток, дык там убачыце на сьцяне разам с партрэтам Леніна—вобраз «спаса».

І вось гэтакая ўвага культмасавай рабоце сярод беднаты дала сябе адчуць зараз-жа. Кулак выкарыстаў гэтую нядбайнасць парт'ячэйкі і павёў сваю работу.

Калі пачалі праводзіць калектывізацыю сельсавету, на бядняцкіх пунктах быў поўны правал. Больш таго, ў вёсцы Казімірава на сходзе беднаты вынесьлі такую рэзалюцыю: «мы за савецкую ўладу, але супроць калектывізацыі і ў далейшым па пытаньнях калектывізацыі парашылі ня зьбірацца». І пратакол гэтага сходу падпісан сэкратаром парт'ячэйкі і камсамольцам. Бядняцкая вёска Чыжыкі катэгарычна адмовілася ўвайсьці ў калектыў, у той час, як заможна-серадняцкая вёска Глазамічы ўвайшла першай. Сяляне вёскі Стайкі (бядняцкая) на агульным сходзе спачатку запісаліся ў калгас, але праз два тыдні ўсе да аднаго падалі заяву аб выхадзе з калектыву. Па іх прыкладу падалі заявы і вёска Цьвяткоўшчына, Задзежань.

Як-жа рэагуе на гэта парт'ячэйка і сельсавет?

Замест таго, каб аб'явіць працу на гэтым фронце ўдарнай, кінуць усе сілы на гэты прарыў, распачаць самае жорсткае наступленьне, арганізуючы беднату на кулацтва, парт'ячэйка і сельсавет пачынаюць нават апраўдваць падобнае зьявішча словамі: «сілай нельга цягнуць, не жадаюць—і ня трэба». І тут-жа пачынаюць абрушвацца на мала вопытных дакладчыкаў, што тыя ўцягнулі сялян у калектыў насільна.

Ці ў гэтым прычына, што селянін зараз выпісваецца таму, што пачуў «вольнасьць», таму, што (як некаторыя янавіцкія партыйцы пробуюць даводзіць) партыя ўзяла другі паварот. Думаць гэтак—значыць быць ня толькі ня пісьменным палітычна, але проста апусьціцца да ролі кулацкага прыхвасьня. Партыя ніякіх паваротаў ня робіць. Лінія партыі ёсьць цьвёрдая,—лінія, якая вызначана 15-м партзьездам і лістападаўскім пленумам ЦК УсеКП(б).

І артыкул тав. Сталіна «Головокружение от успехов», на які спасылаюцца гэтыя л і п а в ы я партыйцы, ёсьць не адыход ад лініі партыі, не паварот, а ўдар па «левых» заскоках, па камчванству, па хвастунах, якія нажаль ёсьць і сярод янавіцкіх партыйцаў.

У чым-жа прычына? Адкажуць самі факты канкрэтнай работы ў Янавіцкім сельсавеце. Па ўсяму сельсавету, нялічучы мястэчка, налічваецца 34 кулакі. І да сёньня яшчэ яны ліквідаваны толькі на паперы. Яшчэ і сёньня кулак доіць «сваю» кароўку, скормлівае насеньне, замучвае каня. «Бачыце, мы нічога ня можам зрабіць з высяленьнем кулака»—кажа на партбюро старшыня сельсавету, «бо беднякі ня хочуць ісьці жыць у кулацкія памяшканьні». Вэтфельшар яшчэ месяц таму назад падаваў на партсходзе яркія прыклады таго, як кулакі адмаўляюцца лячыць захварэўшую жывёлу. «Усё роўна забярэце» — кажуць, дык няхай здыхае». Гэтага ня хоча разумець Янавіцкі сельсавет, бо гэты сельсавет сам не зацікаўлен у правядзеньні калектывізацыі. Ужо падаваліся прыклады ў газэце «Віцебскі Пралетары», як сустрэў старшыня сельсавету рабочых брыгадзіраў. Але члены далей пайшлі старшыні. У вёсцы Чыжыкі, Казімірава яны адкрыта выступаюць супроць калектывізацыі. Многія з іх яшчэ не запісаліся ў калектыў і цягнуцца ў хвасьце масы сялян. І гэтыя члены сельсавету і сёньня працягваюць сваю падкулачную дзейнасьць. Праўленьні ўжо арганізаваных калектываў проста сьпяць. Яшчэ да гэтага часу не абагулена насеньне, сельска-гаспадарчы інвэнтар, рабочая жывёла. Гэтая маруднасьць параджае недаверые з боку сялян да калектыву. «Гаспадары,—кажуць сяляне,—сяўба на насу, а яны яшчэ плугаў не сабралі». У праўленьне янавіцкага калектыву «Інтэрнацыянал» пад нажымам члена бюро Ігнатава абран быў афіцэр, які абсалютна не карыстаецца ніякай павагай. І на выбарчым сходзе за яго галасавалі толькі 22, а супроць 49, а між тым, яго працягнулі ў праўленьне калгасу.

Праваапартуністычная практыка і „левыя" загібы ў Суражы

Вінаватыя ў скрыўленьнях прыцягваюцца да судовай адказнасьці

Рашучыя мерапрыемствы партыі па выпраўленьню перагібаў у справе калектывізацыі, нажаль, яшчэ да гэтага часу не знайшлі дастатковага пераламленьня ў сураскай партыйнай арганізацыі. Замест таго, каб без баязьні самакрытыкі і па бальшавіцку прызнаць памылкі, хутка і рашуча ліквідаваць іх бяз рэшты, сураскія галавацяпы топчуцца на месцы і нават спрачаюцца.

Стоіць толькі прывесьці некалькі фактаў шаленага галопу сураскіх працаўнікоў, як стане ясным, што там перагібы даходзілі да самых ганебных злачынстваў.

На райпартсходзе адзін працаўнік заявіў, што калі ён прыехаў у Пышнякоўскі сельсавет, дык сэкратаром ячэйкі Лысковым было арыштавана некалькі сялян, якія прышлі прасіць звароту абагуленнага насеньня.

На сходзе вескі Вобчаства Пакупацеляў, Запольскага сельсавету, сакратар ячэйкі Лебедзеў і брыгадзір Шлейфер арыштавалі гр. Путкіна Роберта, маламоцнага серадняка, за адмаўленьне пайсьці ў калгас. Дзьве гадзіны ён высядзеў пад арыштам у асобным пакоі. Там'ж была дадзена прапанова старэйшаму міліцыянэру Вішнякову арыштаваць жанчын, але дзякуючы заяве, што яны цяжарны, іх не арыштавалі.

Маецца цэлы шэраг матарыялаў аб іншых скрыўленьнях. Выкліканьне да стала па чарзе кожнага грамадзяніна з патрабаваньнем росьпіскі «за калгас ці супроць», справаджваючы тых, хто пасьмее пачакаць запісацца ў калгас, такімі славамі: «ці запісвайся ў калгас, ці рабі калёсы пад хату і яжджай у Сібір» (Запольскі сельсавет). Нават дайшлі да мэтадаў узьдзейнічаньня на запіс у калгасы праз распараджэньне сельскага савету, якое ў пісьмовай форме пасылалася кожнаму селяніну, такога зьместу: «Ставім вас у вядомасьць аб неабходнасьці уступленьня у калгас» і г. д.

«Не пазьней 26 лютага ссыпаць насеньне у абавязковым парадку, а якія не запісаліся у калгас, павінны прадставіць даведку з раену аб перасяленьні, іх насеньне не абагульваць, а за невыкананьне (гэта знач. за няссыпку насеньня) прымяняць штраф» (прапанова сакратара ячэйкі Лебедзева, настаўніка і брыгадзіра Шлейфера на сходзе вескі Харытонаўшчына). Шмат выпадкаў мелі месца раскулачваньня зьверху, бяз удзелу бядняцкіх і серадняцкіх мас. У працілегласьць дырэктывам партыі сураскія кіраўнікі распаўсюдзілі раскулачваньне на мястэчкі і нават «раскулачвалі» беднякоў. Напрыклад: у м. Суражы «раскулачана» гр. Іофе Рахіль, удава з маткаю у 80 гадоў, маемасьць якіх састаяла з пахаці—0,76 дзесяціны, сенажаці—0,75 дзес. Раскулачан каваль Мацэнка Нічыпар, які меў пахаці 2 дзес., сенажаці 2,5 дзес. Адабрана кузьня, якая стаіць зараз зачыненай. Тое самае зроблена і па м. Янавічы.

Зразумела, што створаная такім шляхам лічба калектывізацыі раёну на 20 лютага 46 проц. зьявілася дутай, ліпавай лічбай. Зараз налічваецца каля 10 проц. калектывізаваных гаспадарак.

Зразумела, пры гэтакай рабоце ня прыходзіцца казаць аб рабоце сярод батрацтва і беднаты, як апоры партыі ў весцы, і работы па ўзмацненьню саюзу з серадняком.

Гэтай работы ня было. Да пачатку 1930 году райком не заслухаў справаздачы ні воднай ячэйкі аб рабоце сярод батрацтва і беднаты. З прычыны гэтага, зразумелымі становяцца апартуністычныя разважаньні асобных камуністых і ячэек наконт работы сярод беднаты.

Вось заявы на агульным сходзе партарганізацыі асобных камуністых: «Нада даць па шапцы і як належыць некаторым і беднякам», «усякую кампанію праваду сярод беднаты, толькі не калектывізацыю».

Досыць прыкладаў, бо так многа нарабілі іх гора-калектывізатары Сураскага раену, што патрабавалася-б шмат месца каб іх фіксаваць. Прыведзеныя таксама зусім дастаткова характарызуюць твар работы у Сураскім раене, каб адсюль рабіць вынікі.

Бюро Акругкому 6 красавіка абгаварвала становішча работы сураскай арганізацыі. З усей рашучасьцю у пастанове АК падкрэсьлены гэтыя злачынныя скрыўленьні лініі партыі. Бюро АК даручыла пракуратуры у двухтыднявы тэрмін прыцягнуць да судовай адказнасьці вінаватых асоб у гэтых скрыўленьнях.

Задача сураскай партарганізацыі хутка і рашуча, на аснове дырэктывы бюро Акругкому выкрыць усе перагібы, выправіць іх, мабілізаваць увагу на сапраўднае разгортваньне працы сярод батрацтва і беднаты, на арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў, на барацьбу за падрыхтоўку да сяўбы, як у калгасах, гэтак і ў індывідуальных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках.

Але, нажаль, шалены галоп сураскіх галавацяпаў, разьвіты быў з такою хуткасьцю, што трэба прыняць больш моцныя меры, каб яго застанавіць і накіраваць работу у раене сапраўды па ленінскаму шляху.

Што значыць таму самаму Лыскову, які садзіў пад арышт сялян, прадпісаньні РВК аб звароце маемасьці серадняком, які няправільна раскулачан. Пляваць ён хацеў на такія прадпісаньні. «Адмовіць»—ён піша, раз'яжджаючы з рэвальверам і зараз па весках і страляючы з яго, наводзячы жахі на насельніцтва.

Што-ж рабіць райком? Якую лінію ён трымае, каб з усей бязьлітаснай жорсткасьцю расправіцца з гэткімі Лысковымі?

Здаецца, райкому трэба было-б самым рашучым чынам пераключыцца і пераключыць усю арганізацыю на выпраўленьне перагібаў.

Але кіраўніцтва раену кавыляе на месцы і амаль ні кроку уперад.

Дырэктывы аб землепаказаньні для калгасаў на месцы скажаюцца ячэйкамі, а райком маўчыць. Ячэйка адмаўляецца працаваць з беднатою, райком таксама маўчыць (Запольле). Райпаляводсаюз не працуе, сарвана кантрактацыя, а райком, заслухаўшы даклад, не прыняў ніякіх мер.

Зрываецца падрыхтоўка да сяўбы у калгасах і індывідуальных гаспадарках, некаторыя ячэйкі з боку ад падрыхтоўкі, а райком маўчыць. Партыя вядзе рашучую барацьбу з перагібамі, а райком 16 сакавіка на выбарчым сходзе рэкамэндуе выбаршчыкам наказ такога зьместу:

«Правесьці абагульваньне усяго жывога і мертвага інвэнтара ва усіх калгасах на 100 проц. у вясеньнюю пасеўную кампанію». Гэты наказ, як супярэчны дырэктывам партыі, выклікае правільнае нездавальненьне насельніцтва.

З прычыны гэтага, становяцца зразумелымі і такія запіскі на партсходзе раену нават ня так даўно, 13 красавіка: «у каго пачалося першае галавакружэньне, у нізоў, ці у высшых работнікаў?». Калгас «Інтэрнацыянал» робіць выезд у поле і ні воднага члена партыі няма, а ячэйка у гэтым сельсавеце (Янавічы) налічвае звыш дваццаці чалавек.

Усе выступленьні на партсходзе накіраваны былі не на прызнаньне па бальшавіцку памылак, перагібаў і злачынстваў і на рашучую барацьбу з імі, а на апраўданьне сябе і ускладаньне усяе віны на вышэйшыя арганізацыі. Нават, калі пастаўлена было пытаньне аб выключэньні вядомага па арыштах, Лыскова, які яшчэ 4 сакавіка страляў на весцы і складаў акты на сялян, пагражаючы ім, дык кругавая парука з пенаю у роце—за Лыскова. Чуць удалося дабіцца пастановы аб зьняцьці яго з пасады сакратара ячэйкі і справу аб ім перадаць у бюро райкому.

Кіраўніцтву Сураскага раену папярэджаньне Акругкому відаць недастаткова. Там прадаўжваецца праваапартуністычная практыка і «левыя» загібы. Іх трэба зараз-жа ліквідаваць.

А. С.

АРГАНІЗУЕМ УДАРНУЮ РАБОТУ, САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

ШЫРЭЙ РАЗГОРНЕМ НА ПАЛЁХ КАЛГАСАЎ

Ударым па тых, хто сваёй маруднасьцю зрывае пасьпяховае выкананьне пасеўных плянаў

Тэмпы марудныя

Пра індывідуальныя бядняцка-серадняцкія гаспадаркі забыліся

Кантрактацыя пасеваў правалена

Хоць у дакладах сеньненскіх раённых устаноў і адзначаецца, што падрыхтоўка да веснавой сяўбы пачата яшчэ са сьнежня месяца мінулага году, але у сапраўднасьці гэта далека ня так.

Захапіўшыся суцэльнай калектывізацыяй, пра пасеўную кампанію проста забылі. Марачы аб «гігантах» камунах, стварылі і гіганцкія пляны сяўбы. Але гэтая гульня у калгасы спынена.

Праўда, першыя выезды у поле калгасаў, далі добрыя вынікі, калгасы больш менш здавальняюча падрыхтаваны да севу, але зусім ня тое з паасобнымі бядняцка-серадняцкімі гаспадаркамі.

Калі калгасы больш менш забясьпечаны машынамі, угнаеньнем, насеньнем, калі тут яшчэ так гэтак праведзена кантрактацыя, дык у асобных гаспадарках наглядаецца значнае адставаньне.

На сягоняшні дзень пад калгасамі у раене занята 14 тысяч 140 гэктараў, што складае 17 з паловай процантаў да агульнае плошчы зямлі. 82 з паловай проценты пахаці знаходзіцца у індывідуальным карыстаньні.

Ці падумалі раенныя арганізацыі, каб забясьпечыць найбольшае пашырэньне пасеўнай плошчы у гэтых паасобных гаспадарках, забясьпечыць выкананьне дырэктыў партыі і улады па правядзеньні веснавой пасеўнай кампаніі? Ці разьмеркавалі сваечасова адпушчанае дзяржавай насеньне і крэдыты для бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, ці выправілі шпарка, на хаду дапушчаныя памылкі?

Не! У той час як у раене значнае месца займаюць пасевы ільну, **толькі дзьвум паасобным гаспадаркам адпушчана ільносемя.**

182 тоны ільносемя яшчэ сягоньня ляжыць на складах! 633 тоны гатунковага і простага аўса псуецца у засеках, не разьмеркавана нават насеньне канюшыны. Ляжыць насеньне пасеўных траў, як вікі, цімафееўкі і інш.

Глеба у раене патрабуе угнаеньня і угнаеньня. А што мы бачым? 183 тоны штучных угнаеньняў адпушчана калгасам, 74 тоны ляжаць яшчэ на складах, а **ніводная бядняцка-серадняцкая гаспадарка угнаеньня не атрымала.**

Адрамантавана досыць значная частка сельска-гаспадарчых прыладаў: плугі, бароны і інш. Але і тут зроблена ня усе. Досыць паказаць на той факт, што **толькі зараз яшчэ у Расьнянскім і Застадольскім сельсаветах пачынаюць арганізоўваць майстэрні для рамонту.** Досыць паказаць на тое, што у калгасе «Іскра сацыялізму» (веска Фэдэратыўная), калгасьнікі [illegible] на парадку, а другая, якая у іх есьць і зараз стаіць, бо яе трэба адрамантаваць.

Крэдыты, якія адпушчаны дзяржавай на сяўбу, ляжаць нескарыстанымі. Па вестках крэдытнай кааперацыі было атрымана 131 тысяча 642 рублі раенных крэдытаў. Як скарыстаны гэтыя сродкі для павышэньня ураджайнасьці, ці пашлі яны па сваім прызначэньні?

На 10 красавіка з гэтай сумы скарыстана 43 тысячы 231 руб. З гэтых 43 тысяч адпушчана 24 тысячы рублёў на нейкі сьвінарнік (што гэта будзе за сьвінарнік—невядома). 30 тысяч рублёў раздадзены без усякага вытворчага прызначэньня.

Бядняцка-серадняцкія гаспадаркі не атрымалі ні капейкі. І гэта справядліва тлумачаць тым, што сельсаветы да гэтага часу ня прыслалі сьпісаў паасобных гаспадарак, якім патрэбна дапамога.

Але нават і з гэтай раздадзенай [illegible] наглядаецца [illegible]. Крэдытная кааперацыя [illegible] ці правільна скарыстоўваюцца [illegible].

Іншыя арганізацыі раену, і у прыватнасьці грамадзкія, зусім слаба удзельнічаюць у падрыхтоўцы да сяўбы. [illegible] камітэт.

З кантрактацыяй пасеваў у прыватнасьці па паасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках справа правалена. Сярод беднаты і серадняцтва [illegible] растлумачэньня сутнасьці кантрактацыі [illegible] пасеваў.

У калектыўных гаспадарках з кантрактацыяй справа абстаіць так: закантрактавана 303 гэктары бульбы, 686 гэкт. ільну, 1067 гэкт. аўса, 140 гэкт. ячменю, 226 гэкт. жыта (леташняя кантрактацыя), 5 гэктараў канюшыны, толькі 2 з лішкам гэкт. гародніны і 26 гэкт. садавіны.

А лічбы па кантрактацыі у паасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках, якія атрымаліся дзякуючы мядзьвежай непаваротлівасьці мясцовых арганізацый, наступныя: закантрактавана 10 гэктараў бульбы, 48 гэкт. аўса, ячменю 8 гэкт. і 33 гэкт. жыта.

Садавіны, гародніны, канюшыны і астатніх культур не закантрактавана ні пядзі.

Патрэбны самыя рашучыя і тэрміновыя меры. Да усіх пададзеных фактаў непадрыхтаванасьці раену да поўнага забясьпечаньня веснавой сяўбы і асабліва бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, трэба дадаць яшчэ і тое, што справа з цяглавай сілай абстаіць кепска.

Калгасам раену абавязкова патрэбна адпусьціць некалькі трактараў і забясьпечыць іх беспераборную, бязупынную працу на полі.

Трэба безадкладна ва усіх калгасах правесьці зьдзельную аплату працы, каб забясьпечыць максімальную прадукцыйнасьць у рабоце.

Трэба разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва паміж калгасамі, паасобнымі вескамі і г. д. Не такое «спаборніцтва», якое лічыцца у паперах раенных устаноў, а сапраўднае сацыялістычнае бальшавіцкае спаборніцтва.

Трэба тэрмінова разьмеркаваць усе адпушчаныя крэдыты і строга сачыць за іх мэтавым скарыстаньнем, поўнасьцю забясьпечыць насеньнем калгасы і бядняцка-серадняцкія гаспадаркі.

І трэба прыцягнуць да самай суровай адказнасьці тых, хто да гэтага часу з такою павольнасьцю рыхтаваўся да важнейшага палітычнага экзаміну—бальшавіцкай веснавой сяўбы.

Ал. Аўсяньнікаў.

Аб абмене гатунковага аўсу

У дадатак да раней дадзеных распараджэньняў у мэтах поўнага скарыстаньня гатунковага насеньня аўса, СНК пастанавіў дазволіць Белпалявудсаюзу праводзіць абмен гатунковага аўсу з дзяржнасенфонду БССР і завезенага праз Саюзхлеб у парадку абмену пуд за пуд без даплаты. Па выдатнаму ўжо абмену да выданьня гэтай пастановы СНК павінны быць зроблены адпаведныя пераразьлікі. Абмен трэба скончыць не пазьней 5-га мая. Гэтая пастанова СНК распаўсюджваецца і на індывідуальны сэктар. Астача на складах аўсу павінна быць [illegible] на збажыне.

Замошанскі калгас уступіў у сацспаборніцтва

Замашанскі калгас, Вайтаўскага сельсавету, Віцебскага раену, аб'ядноўвае 53 бядняцка-серадняцкія гаспадаркі. Зямлі маюць 600 га, з іх пахаці 163 га. На апошнім сходзе калгаснікі прапрацавалі заданьне раённага выбарчага сходу, гэты калгас уступіў у сацспаборніцтва і выклікаў калгас імя «Калініна», гаго-ж сельсавету. У дагаворы сацспаборніцтва маюцца наступныя пункты.

Скончыць пасеўкампанію не пазьней 1-га чэрвеня, павялічыць пасеўплошчу на 20 проц. праз распрацоўку нераспаханых вучасткаў, і разам з гэтым павялічыць ураджайнасьць на 20 проц. у параўнаньні з мінулым годам. Перавесьці сваю гаспадарку на 9-польны севазварот згодна выпрацаванага рабочага пляну. Закантрактаваць 151 га зернавых культур, саду 4 га, гароду 2 га, кантрактацыю правесьці да 15 красавіка. Правесьці пасеў радавым адсартаваным насеньнем, пратруціць ячменю 158 пуд., аўса 681 п., засеяць гатунковым насеньнем 162 п. 25 ф. Усю гэту падрыхтоўчую працу правесьці не пазьней 25 красавіка. Абагуліць усе сродкі вытворчасьці рабочых коняй, інвэнтар, прадукцыйную жывелу не пазьней 10 красавіка.

Аб'явіць ударнікамі арганізаваныя 2 брыгады і 3 рабочыя групы, узяўшы ўсіх калгаснікаў і калгасніц у выкананьні дагавору сацспаборніцтва, выклікаючы на сацспаборніцтва брыгады і групы ўсіх тых калгасаў.

Правесьці тарыфы зьдзельнай сыстэмы аплаты працы.

Арганізаваць сталыя групы батрацтва і беднаты, актыву калгаснікаў з 23 асоб, плянава весьці працу, прапрацоўваючы усе палітычныя гаспадарчыя пытаньні.

Арганізаваць дзіцячую пляцоўку на летні час, якой ахапіць ня менш 40 дзяцей калгасьнікаў. Выпускаць насьценгазэту ня менш аднаго разу у месяц, разгортваючы шырокую крытыку і самакрытыку, высьвятляючы усе гаспадарчыя пытаньні калгаса і бытавыя пытаньні калгасьнікаў. Давесьці падпіску на газэты у чэрвені да 1 экзэмпляра на 3 калгасьніка.

Усе гэтыя пункты сацдагавору выклікалі вялікую зацікаўленасьць з боку калгасьнікаў. Абрана камісія, якой даручана сумесна з гаспадарчай камісіяй сачыць за выкананьнем гэтага дагавору.

І. Курган.

Сіроцінскі райкалгассаюз кіруе слаба

Сяўба пачынаецца. Але на сёньняшні дзень сіроцінскі райкалгассаюз на мае зьвестак, колькі калгасам патрэбна рознага насеньня. А патрэбна значная колькасьць. Па аднаму толькі калгасу «Бязбожнік», Пагарэліцкага сельсавету, для выкананьня пляну пасеўкампаніі не хапае 208 кілёграм пшаніцы, 4,1 тоны аўса, 1,15 тоны, каля тоны гароху, 2 тоны вікі, 4 тоны ільносемя, 40 тон бульбы. Не хапае канаплі, канюшыны і інш. насеньня. Аб усім гэтым райкалгассаюз не клапаціцца. Некаторага насеньня нават і зусім ня маецца, а пляны на іх засеў у калгасах складаюць.

Тэмпы ў кіраўніцтве райкалгассаюзу таксама вельмі адстаюць ад жыцьця. Усім калгасам была разаслана паперка аб тым, каб не пазьней 10 красавіка абмяняць насеньне калгасаў на гатунковае. За невыкананьне гэтага вінаватыя будуць прыцягнуты да адказнасьці. Нягледзячы на тое, што гэтая адносіна ў райкалгассаюзе была напісана 8 красавіка, яна дайшла да калгасу толькі 10-га. Наогул, райкалгассаюз вельмі слаба кіруе працай.

Васілеўскі.

У БАРАЦЬБЕ ЗА ПРАМФІНПЛЯН

Новыя прарывы на фабрыках „Прафінтэрн" і імя Лекерта

Прыняць жорсткія меры да зрываючых выкананьне праграмы

«Прафінтэрн» каціцца да чорнай дошкі

«Віцебскі Пралетары» на-днях, у заметцы пад назвай «Новы прарыў», сігналізаваў аб небясьпецы, якая ствараецца вакол выкананьня прамфінпляну на «Прафінтэрне».

Як вядома, у 1-м паловагодзьдзі «Прафінтэрн» прамфінплян ня выканаў. Фабрыка пастаўлена пад пагрозу занясеньня на чорную дошку.

Гэта патрабуе ад «Прафінтэрна» такой пастаноўкі працы, такой мабілізацыі рабочых мас, каб недапускаючы ні малейшага перабою у 2-м квартале, дабіцца ня толькі выкананьня кантрольных лічбаў, але даць і перавышэньне, каб гадавая праграма была ажыцьцяўлена поўнасьцю.

Між тым, тэндэнцыі красавіка зусім не даюць напруджаных тэмпаў працы, зусім ня сьведчаць аб тым што прафарганізацыя фабрыкі адчувае адказнасьць за вытворчасьць. Наадварот,—**мы маем новыя прарывы у выкананьні прамфінпляну. За 1-ю палову красавіка прамфінплян па «Прафінтэрну» ня выканан на 5 проц.**

Само сабой паўстае пытаньне, што неабходна ужыць больш рашучыя меры супроць тых, хто вінават у прарывах, супроць тых, хто безадказна адносіцца да вытворчасьці. У першую чаргу, галоўны удар трэба накіраваць на фабком, які займаецца толькі фіксацыяй прарываў, які толькі рэгіструе факты і нічога ня робіць для таго, каб гэтыя прарывы папярэдзіць, каб іх не дапусьціць, каб забясьпечыць перавыкананьне прамфінпляну, якое «Прафінтэрну» трэба абавязкова мець, бо інакш ен ня зможа выканаць гадавую праграму.

Перад 2-м райкомам партыі мы ва увесь упор ставім пытаньне аб прарывах у выкананьні прамфінпляну на фабрыцы «Прафінтэрн». Трэба з усей рашучасьцю ударыць па тых, хто вінават у гэтых прарывах. Трэба забясьпечыць такое кіраўніцтва, якое-б павяло фабрыку да буйных посьпехаў у выкананьні прамфінпляну.

Стварыўшаеся становішча на «Прафінтэрне» ставіць перад усей рабочай масай задачу шырокага разгортваньня самакрытыкі, бязьлітаснага выкрыцьця усіх недахопаў, напруджаньня сіл на узмацненьне барацьбы за прамфінплян.

Растуць прастоі, зьніжаецца якасьць...

Абутковая фабрыка імя Леккерта, якая ужо доўгі час знаходзіцца на чорнай дошцы, у красавіку таксама мае недавыкананьне прамфінпляну. Апошняя пяцідненка дае выкананьне прамфінпляну **толькі на 88 проц.**

Есьць шмат прагулаў па няуважлівых прычынах, якія у красавіку павялічваюцца, у сувязі з вялікоднымі днямі. Акрамя таго, павялічыліся прастоі па цэхах з прычыны няправільнай расстаноўкі рабочай сілы і нерацыянальнага [illegible]станьня рабочых.

Прастоі у цэхах налічваюць недапушчальную колькасьць гадзін, напрыклад—за 16 красавіка у адным толькі рантовачным цаху было 228 гадзін прастою. У прастоях вінаваты і скурзавод, які замест патрабуемых на дзень 3 тысяч пар дамскіх сьцелек, дае 2 тысячы мужчынскіх, ці наадварот.

Маецца павялічэньне браку. За апошнія дні папсавана каля 200 з лішкам пар камашаў. Акрамя таго, маецца каля 5 тысяч пар абутку адзіночак (ня парныя). Есьць выпадкі, калі абутак запакоўваецца у каробкі № 35 пры фактычным разьмеры № 37.

І эта паказвае, што адміністрацыя і інструктары безадказна адносяцца да вытворчасьці. Некваліфікаваныя рабочыя ставяцца на працэсы работы па 6—7 разраду і сыстэматычна псуюць абутак.

За апошнія дні якасьць абутку недапушчальна пала. Скурны завод «Бальшавік», які знаходзіцца у Менску, дае нам недастаткова выпрацаваны сырэц, з прычыны чаго загатоўкі ірвуцца на дробныя кавалкі.

На якасьці прадукцыі таксама кепска адбіваецца і тое, што у каблуках пакідаюцца цьвікі.

М. Скараходаў.

—о—

Адкрыты ліст камсамольцаў лесзаводу № 13 калектыву КСМ заводу „Чырвоны мэталіст"

Дарагія таварышы!

Камсамолія лесзаводу № 13 зварочваецца да вас з наступным. Праз некалькі дзён наш завод прыступае да чарговага гадавога рамонту, які, згодна нашаму прамфінпляну, павінен быць скончан у 2-тыднёвы тэрмін. Улічваючы, што наш завод мае ўрадавае значэньне, як працуючы па выкананьню экспартнай праграмы, і тыя абставіны, што па прыкладу апошніх год ўсе заказы на ліцьцё і рознага роду дробных частак здадзены вашаму заводу, камсамольская ячэйка лесзаводу № 13 зварочваецца да вас **прыняць ўсе меры каб дадзеныя вам заказы былі выкананы точна, акуратна і ў абумоўлены тэрмін.**

Камсамольцы-мэталістыя!

Бярэце на сябе ініцыятыву па складаньню брыгад, якія-б няўхільна наглядалі за хуткім выкананьнем нашых заказаў, каб зацяжка ў выкананьні апошніх, як гэта мела месца ў апошнія гады, не затармазіла-б сканчэньне рамонту.

Памятайце, што кожны дзень стаянкі нашага заводу ёсьць згуба дарагой нам залатой валюты.

Мы, камсамольцы лесзаводу № 13, упэўнены ў тым, што мэталісты ва **ўдарным парадку возьмуць на сябе гэтую задачу і па-бальшавіцку яе выканаюць.**

—о—

Ударыць па тых, хто займаецца траўляю

Упакоўшчыцу Сьмірнову на фабрыцы гнутай мэблі пачалі травіць таму, што яна узьняла вытворчасьць працы.

Была вылучана камісія для расьсьледваньня гэтай справы, якая падтрымала Сьмірнову.

Але, камісія адно, а фабком другое. Фабкому не спадабаліся вынікі камісіі, і ён склаў другую камісію на чале са Скабло. Пры гэтым на справе было так, што Скабло стаяў на чале камісіі, а яго жонка Вульфсон стаяла на чале той траўлі, якая мела месца у цэху.

Да гэтага трэба дадаць, што Вульфсон ужо мае значны вопыт у адносінах агітацыі супроць павышэньня вытворчасьці працы.

Рабочы.

—о—

Сабралі 860 кілёграмаў

Вучні высачанскай школы—сямігодкі актыўна ўзяліся за працу па збору лому і ўтыльсыравіны і ўжо сабралі і здалі ў каапэрацыю 860 кілёграм утыльсырцу.

Ян Чырвоны.

Зьнішчыць парушэньні выбарчага законадаўства

Пастанова прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР

Выбарчае законадаўства Саюзу ССР і БССР мае на мэце пазбаўленьне выбарчага права непрацоўных, эксплеататарскіх і іншых элемэнтаў, паказаных у арт. 71 Канстытуцыі БССР.

Ня гледзячы на гэта, мясцовыя органы улады парушаюць выбарчае законадаўства Саюзу ССР і БССР і дапускаюць практыку пазбаўленьня выбарчага права тых грамадзян, якія не належаць да пералічаных вышэй катэгорый і ужываюць да іх розныя абмежаваньні, не чакаючы нават канчатковага вырашэньня скаргаў на няправільнае пазбаўленьне выбарчага права.

Для зьнішчэньня адзначаных парушэньняў выбарчага законадаўства і паводле пастановы прэзыдыуму ЦВК Саюзу ССР за 22 сакавіка 1930 года («Известия ЦИК Союза ССР и ВЦИК», № 81, от 23 марта 1930 г.), Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР пастанаўляе:

1. Запрапанаваць усім саветам, выканаўчым камітэтам і выбарчым камісіям, пры складаньні сьпісаў выбаршчыкаў і сьпісаў асоб, якія пазбаўлены выбарчага права, карыстацца выключна выбарчым законадаўствам Саюзу ССР і БССР (інструкцыя аб выбарах у саветы зацьверджаная прэзыдыумам ЦВК СССР 28 верасьня 1926 г., Збор законаў СССР за 1926 г., № 66, арт. 501, інструкцыя аб выбарах у саветы БССР, зацьверджаная прэзыдыумам ЦВК БССР 26 лістапада 1927 году і тлумачэньні да асобных артыкулаў інструкцый, прынятыя прэзыдыумам ЦВК Саюзу ССР і БССР), не дапушчаючы ніякіх адступленьняў ад гэтага законадаўства.

У парадку падрыхтоўкі і правядзеньня выбараў у саветы складаньне сьпісаў асоб, пазбаўленых выбарчага права робіцца выключна выбарчымі камісіямі і гэтыя сьпісы публікуюцца толькі пасьля зацьверджаньня іх: у сельскіх мясцовасьцях—раённымі выканаўчымі камітэтамі, а у гарадох—гарадзкімі і раённымі саветамі па належнасьці. У перыяд паміж выбарчымі кампаніямі унясеньне у сьпісы асоб, пазбаўленых выбарчага права (па суду і адміністрацыйна-высланых органамі АДПУ) робіцца у сельскіх мясцовасьцях—раённымі выканаўчымі камітэтамі, а у гарадох—гарадзкімі і раённымі саветамі па належнасьці, аб чым тэрмінова паведамляюцца зацікаўленыя асобы.

Апроч паказаных у гэтым артыкуле органаў, ніякія іншыя арганізацыі (фабзаўкомы, мясцкомы, домакіраўніцтвы, калгасы брыгады і г. д.) ня маюць права пазбаўляць грамадзян якіх-бы там ні было катэгорый выбарчых праў.

2. Даручыць усім саветам, выканаўчым камітэтам і выбарчым камісіям пры разглядзе скарг на няправільнае пазбаўленьне выбарчага права у дакладнасьці прытрымлівацца тэрмінаў для разгляду, вызначаных у 48—50 арт. арт. інструкцыі аб выбарах у саветы БССР з тым, каб кожная скарга зьнізу да верху была разгледжана ня больш, як у 2 месяцы.

3. Забараніць усім органам савецкай улады і грамадзкім арганізацыям прыстасоўваць якія-б там ні было абмежаваньні, апроч абмежаваньня права удзелу у выбарах, да тых асоб, якія падалі скаргі на няправільнае пазбаўленьне іх выбарчага права, да канчатковага вырашэньня гэтых скарг ва усіх інстанцыях—да Прэзыдыуму ЦВК БССР уключна.

4. Запрапанаваць народным камісарыятам, усім цэнтральным установам і арганізацыям і каапэрацыйным цэнтрам, усім саветам і выканаўчым камітэтам у дзесяцідзенны тэрмін скасаваць усе пастановы, цыркуляры і загады, якія устанаўліваюць якія-небудзь дадатковыя абмежаваньні, устаноўленыя толькі па адзнацы пазбаўленьня выбарчага права і не прадугледжаныя законадаўствам Саюзу ССР і БССР у адносінах асоб, пазбаўленых выбарчага права і членаў іх сем'яў, як-та: высяленьне з кватэр, гарадоў, сельскіх і іншых мясцовасьцяй, пазбаўленьне заборных кніжак, пазбаўленьне мэдычнай і юрыдычнай дапамогі, адмова у прыеме і выдачы даведак, выключэньне дзяцей са школ, выключэньне з членаў прамысловых арцеляй, раскулачваньне, абкладаньне у індывідуальным парадку падаткамі і зборамі, пазбаўленьне права забудоўлі, муніцыпалізацыя будынкаў і г. д.

5. Запрапанаваць усім акруговым і раённым выканаўчым камітэтам для праверкі сьпісаў асоб, пазбаўленых выбарчага права, стварыць спэцыяльныя акруговыя (на чале з членам прэзыдыуму АВК) і раённыя (на чале з прадстаўніком АВК па вызначэньні апошняга) камісіі.

Спэцыяльныя камісіі павінны праверыць на мясцох (у гарадох, мястэчках, рабочых паселках, сельскіх мясцовасьцях) сьпісы і у сувязі з гэтым скаргі і заявы асоб, пазбаўленых выбарчага права.

6. Спэцыяльныя камісіі абавязаны у кожным паасобным выпадку праверыць правільнасьць пазбаўленьня выбарчага права тых або іншых асоб, згодна выбарчага законадаўства і у паасобку устанавіць, ці абгрунтавана пазбаўленьне выбарчага права дакумантальнымі данымі, прадугледжанымі у арт. 41 інструкцыі аб выбарах у саветы БССР за 27 лістапада 1927 года.

7. У выпадку выяўленьня няправільнага і неабгрунтаванага унясеньня паасобных грамадзян у сьпісы асоб, пазбаўленых выбарчага права, спэцыяльныя камісіі абавязаны такіх асоб выключаць са сьпісаў і тым самым аднавіць у выбарчых правох, даводзячы аб гэтым да ведама адпаведнага савету або выканаўчага камітэту для тэрміновага паведамленьня апошнімі зацікаўленых грамадзян. Калі гэтымі грамадзянамі пастанова аб пазбаўленьні іх выбарчага права раней абскарджана, паведамленьне павінна быць паслана таксама і тэй інстанцыі, на разглядзе якой у гэты час знаходзіцца скарга. Пасьля атрыманьня гэтага паведамленьня справа у адпаведнай інстанцыі спыняецца.

У тых выпадках, калі спэцыяльныя камісіі па разглядзе скарг на пазбаўленьне выбарчага права ня знойдуць магчымым аднавіць у правох грамадзян, паказаныя скаргі з усімі матар'яламі па справе павінны быць зараз-жа ва устаноўленым парадку накіраваны на разгляд адпаведных вышэйстаячых выканаўчых камітэтаў.

8. Аднавіць у выбарчых правох і зараз-жа выключыць з сьпісаў асоб, пазбаўленых выбарчага права, усіх дасягнуўшых поўналецьця пасьля 1924 году членаў сем'яў асоб, пазбаўленых выбарчага права, калі яны унесены у гэтыя сьпісы толькі таму, што у мінулым знаходзіліся на утрыманьні асоб пазбаўленых выбарчага права, і калі зараз займаюцца самастойнай грамадзка-карыснай працай, хоць і жывуць разам з гэтымі асобамі або, жывучы асобна, знаходзяцца на утрыманьні асоб, якія карыстаюцца выбарчым правам.

З ліку членаў сем'яў асоб, пазбаўленых выбарчага права, не падлягаюць пазбаўленьню гэтага права маючыя сродкі існаваньня выключна ад самастойнай грамадзка-карыснай працы і не знаходзяцца у матар'яльнай залежнасьці ад асоб, пазбаўленых выбарчага права. Таксама не пазбаўляюцца выбарчага права члены сем'яў сялян, пазбаўленых выбарчага права не па адзнацы іх сельскай гаспадаркі (былыя саматужнікі, што ужывалі наемную працу, былыя дробныя гандляры, былыя псаломшчыкі і г. д.), калі зараз іх гаспадарка не зьяўляецца кулацкай.

9. Праверка сьпісаў, а таксама скаргаў і заяў асоб, пазбаўленых выбарчага права, павінна быць скончана на мясцох ва усіх інстанцыях у двухмесячны тэрмін.

10. Даручыць спэцыяльным камісіям па праверцы сьпісаў асоб, пазбаўленых выбарчага права, пры выкрыцьці імі злоўжываньняў з боку паасобных работнікаў у выглядзе няправільнага пазбаўленьня выбарчых правоў, грубага парушэньня выбарчага законадаўства, перадаваць справы аб гэтым пракуратуры для прыцягненьня вінаватых да адказнасьці.

11. Даручыць Цэнтральнай Выбарчай Камісіі кіраваць работай па выпраўленьні дапушчаных парушэньняў выбарчага законадаўства на мясцох і аб практычным ажыцьцяўленьні гэтай пастановы далажыць прэзыдыуму ЦВК БССР праз два месяцы.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. ЧАРВЯКОЎ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. ХАЦКЕВІЧ.

17 красавіка 1930 г.
Гор. Менск.

ТЭРОР, ПАЎСТАНЬНІ, ІНТЭРВЕНЦЫЯ—ВОСЬ ШЛЯХІ КОНТРРЭВАЛЮЦЫЙНАЙ РАБОТЫ СВУ

З прамовы грамадзкага абвінаваўцы тав. Любчанкі

Распродаж Украіны чужаземнаму капіталу

[illegible]

„Навалам хлеба" ад.. Японіі! Палітыка зьвярэлага кулака

[illegible]

Дыктатура пралетарыяту занадта міласьліва да сваіх ворагаў

[illegible]

На польска - пятлюраўскай службе

[illegible]

зоў працавалі на Украіне, што ў выніку гэтай работы прадбачыцца наступ саюзнага войска ў напрамку на Кіеў.

Так прыклаў БУД сваю руку да палегчаньня наступу польска - пятлюраўскага войска. Фіктыўныя камісіі акадэміі, фіктыўныя навуковыя супрацоўнікі, якія па пляну акадэміі павінны былі разьвіваць савецкую навуку, на справе-ж, па пляну БУД, працавалі на польскіх абшарнікаў і польскіх магнатаў. Цяжка сказаць, тт. судзьдзі, дзе больш няпраўды: у тым, што бандыцкія атаманы Гаявы, Орлік, Ангел ня сталі сябрамі мэдсэкцыі Усеукраінскай Акадэміі Навук або пэдагагічнага таварыства, ці ў тым, што віцэ-прэзыдэнт акадэміі Яфрэмаў толькі ў Акадэміі кіраваў бандытамі, а не пашоў на чале іх гуляць па лясох Украіны. Цяжка сказаць затым, што БУД, на чале якога стаяў віцэ-прэзыдэнт Яфрэмаў, быў сапраўды кіруючым, ідэёвым і арганізацыйным цэнтрам, бо БУД быў сапраўды дапаможнай сілай для польскага акупаўцыйнага войска, бо сам Юзэфоўскі прызнаў, што ў выніку гэтай работы быў аблегчан наступ саюзных войск у напрамку на Кіеў. Імення БУД, па прапанове свайго старшыні, падсуднага Яфрэмава, адобрыў варшаўска-пятлюраўскі дагавор. Калі-б сялянская бедната Заходняй Украіны захацела ўбачыць у натуры тых, хто надзеў на яго ярмо польскай шляхты, польскага фашызму, дык няхай паглядзіць на лаўку падсудных. Гэта яны стварылі пятлюраўскае міністэрства пасьля прыходу ў Кіеў, яны падтрымалі польскіх акупантаў.

Гэты-ж Яфрэмаў, як чулі вы тт. судзьдзі з зачытаных тут дзеньнікаў, пад гукі «Яшчэ польска не згінэла» вітаў акупацыю і пятлюраўскую «незалежную» Украіну. Калі-ж пятлюраўцы былі разьбіты, яны прадаўжалі на працягу 1921—22 году весьці падрыўную работу па загаду 2-га аддзелу польскага генэральнага штабу.

Праграма СВУ—адкрытая праграма рэстаўрацыі капіталістычнага ладу.

Але вось сілы расійскіх недзялімаўцаў і ўкраінскіх нацыяналістаў разьбіты. Разьбіты савецкаю ўладаю бандыцкія атрады, ліквідаваны атаманы, зьменшыліся надзеі на неадкладную інтэрвэнцыю чужаземных сіл. У сяброў СВУ ўзьнікаюць надзеі на развал бальшавіцкіх сіл.

Стаўка на правал дыктатуры пабіта. Савецкая ўлада шырока разгортвае будаўніцтва, абапіраючыся на дасягненьні папярэдніх гадоў. 14-ы зьезд партыі ў 1926 годзе павярнуў руль на індустрыялізацыю краіны. Мацнее сацыялістычны сэктар народнае гаспадаркі. Міжнародная буржуазія траціць надзеі на перараджэньне савецкай улады. Пачынаецца паварот да новай палітыкі,—спрабуюць прамацаць штыхом савецкую ўладу. Актывізацыя адбываецца на ўсіх франтох: нэпман і кулак падымаюць голад унутры, а разам з імі—іх ідэолёгі—яфрэмаўцы і шахцінскія шкоднікі, міжнародная буржуазія звонку.

У маі 1926 году ў Польшчы адбываецца пераварот Пілсудзкага і да ўлады прыходзіць польскі фашызм, прыходзіць да ўлады аўтар вялікай імпэрыялістычнай Польшчы, аўтар так званай фэдэрацыі Польшчы з Украінай і Беларусьсю, прыходзіць творца варшаўска-пятлюраўскага дагавору, той, хто ўжо адзін раз паспрабаваў захапіць і акупаваць украінскія зямлі. Узьнікаюць новыя надзеі ў сярэдня-украінскай контррэвалюцыі. Цяпер, пры польскім фашызме, ізноў успамінаюць Сапегі і Грахольскі Сагнушкі, Браніцкія і іншыя польскія абшарнікі, што ім патрэбна ўкраінская «незалежная» рэспубліка, як аб гэтым у свой час пісаў Пятлюры Лявіцкі. У маі 1926 году адбываецца пераварот Пілсудзкага, а ў чэрвені ўжо заварушыліся «навуковыя супрацоўнікі»—украінскія контр-рэвалюцыянэры, заварушыліся і пачалі бегаць былыя БУД'аўцы, былыя пятлюраўскія міністры; у жніўні гэтага-ж году была заснавана контр-рэвалюцыйная арганізацыя СВУ.

Заснаваньне СВУ было шчыльна зьвязана са зьменаю рэжыму ў Польшчы—з абвастрэньнем міжнароднага становішча, шчыльна зьвязана з актывізацыяй кулака ўнутры краіны. Вось чаму і праграма СВУ разьлічана цалкам на гэтыя дзьве сілы.

Калі ў 1917, 1918 і нават 1919 годзе яны ў барацьбе з савецкай уладай прыхоўвалі сваю сапраўдную праграму, бо спадзяваліся адваяваць на свой бок пэўныя групы серадпякоў, дык цяпер, калі серадняк, бядняк і рабочая кляса ідуць разам, калі надзея разарваць гэты саюз страчана, яны напісалі сваю праграму так, каб яна задаволіла абшарнікаў і капіталістаў звонку і кулакоў і нэпманаў унутры краіны. Праграму СВУ напісалі сапраўды адкрывеннэ, нічым не прыкрываючыся. Падсудны Гэрмайзэ сказаў сам, што праграма СВУ—«адкрытая праграма рэстаўрацыі капіталістычнага ладу. Тут няма дэмакратычных, нават дэкарацыйных прыкмет». З гэтым азначэньнем трэба згадзіцца.

Яны хацелі перарабіць Украіну ў калёніяльную краіну, падначаленую варшаўска-парыскай біржы

Які-ж першы пункт праграмы? Яго можна коратка сфармуляваць так: супроць індустрыялізацыі, за захаваньне аграрнага характару Украіны, за тое, каб кожны фабрыкант і заводчык Польшчы і Францыі меў на Украіне рынак збыту. Як чумы баіцца ўкраінская контр-рэвалюцыя рабочых бо украінскія рабочыя арганізавалі супроць яе мільёны ўкраінскага сялянства, бо пралетары перамаглі іх, бо пралетары і пад іх кіраўніцтвам бядняцка-серадняцкія масы, сялянства Украіны пазбавілі яе магчымасьці весьці далейшую гандлярскую запрадажную работу. І баяцца яны таксама індустрыялізацыі краіны, бо ў індустрыі—магутнасьць і моц пралетарскай дыктатуры, бо ў індустрыі—аснова ўздыму мільёнаў распыленых сялянскіх гаспадарак, бо індустрыя забясьпечвае сапраўдную незалежнасьць савецкай краіны ад капіталістычнага сьвету.

І ўжо з пункту гледжаньня рэальнага палітыка захліпаючыся ад шчасьця, правадыр і арганізатар СВУ падсудны Яфрэмаў запэўняў арганізатара фашыцкай моладзі Паўлушкова, што «польская прамысловасьць ня можа канкураваць на замежным рынку заходня-эўрапейскіх краін і адчувае патрэбу ў спажыўцу, і што Украіна як раз і можа зрабіцца гэтым спажыўцом фабрыкатаў польскай прамысловасьці і рынкам сыравіны». Сапегі і Грахольскія, фабрыканты і заводчыкі Польшчы могуць не хваляваца баявой фактычнай праграмай «Саюзу Вызваленьня Украіны» украінскіх нацыяналістаў зьяўляеццаператварэньне Украіны ў калёніяльную краіну, у краіну, падпарадкаваную варшаўска - парыскай біржы.

Але гэта ня ўсё. Украінскія нацыяналісты ведаюць, што за граніцай сядзіць купка абшарнікаў, якіх Кастрычнікавая рэвалюцыя пазбавіла абшараў. Украінскія нацыяналістыя ведаюць, што Кастрычнікавая рэвалюцыя, забраўшы ў гэтых абшарнікаў 17 мільёнаў га зямлі, 15,5 міл. га гэтай зямлі перадала бедняцкім і серадняцкім пластам сялянства: 2.200.000 сялянскіх гаспадарак з 3.600.000 якія былі на Украіне да рэвалюцыі, атрымалі землі дзякуючы Кастрычнікавай рэвалюцыі ад савецкай улады. І ведаючы аба ўсім гэтым, арганізатары СВУ ўнесьлі ў праграму поўную рэстаўрацыю абшарніцкай уласнасьці на зямлю. Няхай пасьля 13 год пралетарскай рэвалюцыі, пасьля бесперапыннага 10-гадовага існаваньня савецкай улады на Украіне ўкраінскі селянін заплаціць абшарнікам 7 міліярдаў р. Няхай плаціць украінскі селянін Цярэшчанкам, Кенігам, Цыглерам, Харытаненкам 7 міліярдаў руб. за 14,5 мільёнаў га зямлі, перададзеных рэвалюцыяй украінскаму сялянству. 7 міліярдаў. Вось лічбы, якія павінен запамятаваць кожны бедняк, к о ж н ы с е р а д н я к Украіны. Вось гэта я р м о для ўкраінскага працоўнага сялянства, якое рыхтавала СВУ, якое рыхтавалі ўкраінскія эсдэкі і эсэры. Зварот польскіх паноў на правабярэжную Украіну, рэстаўрацыя зямельнай уласнасьці на Украіне, уплата 7 міліярдаў руб. абшарнікам за канфіскаваную Кастрычнікавай рэвалюцыяй і перададзеную сялянам зямлю—такі другі пункт праграмы Саюзу Вызваленьня . краіны.

Рэстаўрацыя ўласнасьці на фабрыкі і заводы, аднаўленьне ў правох фабрыкантаў і заводчыкаў,—вось другі пункт праграмы СВУ.

Трэцім пунктам праграмы яны спрабавалі забясьпечыць зварот капіталістаў на Украіну. За граніцай ёсьць яшчэ французская, бельгійская буржуазія, ёсьць тыя, хто фінансаваў царскі рэжым у 1905 г., каб ён у крыві прыдушыў рэвалюцыю. Ёсьць тыя, хто фінансаваў царскі рэжым, каб ён душыў рускіх рабочых і сялян, украінскіх рабочых і сялян. Як-жа можна, каб аб іх ды не паклапаціліся ўкраінскія нацыяналістыя!

Чацьвёрты пункт праграмы СВУ прадугледжвае ўплату даўгоў былой Расіі замежным капіталістам. Бяру лічбу, названую тут, на судзе Яфрэмавым: 5 міліярдаў руб., па яго думцы, прыпадае на Украіну. Вось яшчэ адзін падарунак, які рыхтавала СВУ ўкраінскім рабочым і сялянам.

Але для рэалізацыі гэтых чатырох пунктаў трэба было скінуць савецкую ўладу. Для рэалізацыі гэтай рэстаўратарскай праграмы трэба было скінуць пралетарскую дыктатуру. І тут мы падыходзім да пятага пункту праграмы, які адзначаў асноўныя шляхі скіданьня савецкай ўлады на Украіне, аддзяленьня яе ад СССР. Інтэрвэнцыя і акупацыя Украіны чужаземным войскам, кулацкае ўзброенае паўстаньне ўнутры краіны, якое зьявілася-б повадам для інтэрвэнцыі, як казалі падсудныя, і дапаможнай сілай для акупантаў,—вось пяты пункт праграмы СВУ.

Польскіх абшарнікаў, польскіх фашыстаў яны расьцэньвалі як асноўную сілу, якая павінна была акупаваць Украіну, дапамагчы кулакам устанавіць сваю дыктатуру.

— Нікоўскі апавядаў,—паказвае падсудны Грэбенецкі,—што ў Польшчы імкнуцца захаваць кадры былой украінскай арміі, кадры старшынь, для якіх арганізуюцца вайсковыя курсы. Адбіраюць здольных з ніжніх чыноў і падрыхтоўваюць іх для заняцьця пасад старшынь меншых рангаў. Гэта робіцца для таго каб можна было расгарнуць армію, калі ў гэтым будзе патрэба.

Украінская контр-рэвалюцыя не пераацэньвала ўнутранай сілы. Кулацкае паўстаньне яна разглядала, як дадатковую сілу. Украінскі нацыяналізм адводзіў сабе ролю контр-разьведчыка, кіраўніка бандыцкіх атрадаў, ролю шпіёна, дадатковую ролю, а галоўныя сілы гэта акупацыйныя сілы суседняе польскае дзяржавы. Будучую Украіну яны малявалі сабе як калёнію польскае дзяржавы.

Фашысцкая дыктатура—ідэал улады водлуг праграмы СВУ

Але часамі кіраўнікам СВУ здавалася, што сіл польскай рэспублікі для акупацыі ня хопіць. Відаць, успамінаючы нямецкую акупацыю, яны лічылі, што сюды трэба прывесьці больш чужаземнага войска. І тады ў якасьці перастрахоўкі зьявіўся яшчэ адзін праэкт. Аб ім апавядаў члену прэзыдыуму СВУ падсудны Дурдукоўскі.

— Мы меркавалі падзяліць Украіну на праваўзьбярэжную і леваўзьбярэжную. Праваўзьбярэжную аддаць палякам, а леваўзьбярэжную Украіну—немцам. Так выглядае па 5 пункту праграмы СВУ «незалежная» Украіна, якую імкнуліся стварыць украінскія нацыяналісты.

Масавы тэрор супроць рабочых і бядняцка-серадняцкіх мас сялян, які заўзята прапагандавалі кіраўнікі СВУ, супольна з чужаземным войскам павінен быў забясьпечыць існаваньне гэтай дыктатуры. Падсудны Яфрэмаў папраўляў на працэсе абвінаваўчы акт: «Там напісана, што я казаў зьнішчыць мільёны камуністаў, а трэба—мільён камуністаў».

Але КП(б)У мае 250 тысяч членаў. Такім чынам, СВУ лічыў неабходным перарэзаць на кожнага камуніста трох спачуваючых. Гэтак разьлічана, вось простая арытмэтыка, якая павінна была па думцы гэтых «вучоных мужаў» забясьпечыць існаваньне фашысцкай дыктатуры на Украіне.

Украінскіх рабочых і сялян, працоўную інтэлігенцыю, тых, хто сваёй крывёю адваяваў незалежнасьць Украінскай савецкай рэспублікі, тых, хто разам з рабочымі Грузіі, Азэрбайджану, Туркменістану і Расіі ствараюць магутны Савецкі Саюз, самы факт існаваньня якога ўзьнімае на вызваленчую барацьбу народы Індыі і Кітаю, пралетарыят Амэрыкі і Эўропы, людзей чорнай і чырвонай скуры,—гэта тых рабочых і сялян, якія праводзяць сацыялістычнае будаўніцтва, ствараюць маладую ўкраінскую савецкую культуру, украінскія нацыяналісты завуць хамамі і нявольнікамі.

— 25 проц. украінскай інтэлігенцыі, — казаў прафэсар Слабчанка, — трэба перастраляць, каб пасьпяхова пабудаваць фашысцкую Украіну. Аўтакефальную царкву «зрабіць дзяржаўным чыноўнікам, бо трэба-ж мець адпаведнага добрага чыноўніка, які здолеў-бы ўкараняць пачуцьцё любві і хрысьціянскай паслухмянасьці, а гэта, зразумела, павінна зрабіць царква». Фашысцкая дыктатура з масавым зьнішчэньнем працоўных, з хрысьціянскай аўтакефальнай царквою, якая павінна была ўкараняць пачуцьцё любві і хрысьціянскай паслухмянасьці ў адносіне ўкраінскіх нацыяналістаў і фашысцкай дыктатуры,—гэта 6-ы пункт праграмы СВУ.

Але ў кожнай дзяржаве павінна быць свая нацыянальная палітыка. УНР таксама мела нацыянальную праграму. Паводле дэклярацыі—роўнасьць нацый, а на справе, як дакладваў суду адзін з кіраўнікоў СУМ, казаў аб устанаўленьні нормы для яўрэяў, як гэта было ў царскай Расіі, гаварылася аб прывілеяваным становішчы, як казаў падсудны Слабчанка, для ўкраінскай нацыі, г. зн. для ўкраінскай буржуазеі, бо для працоўных Украіны заставалася адно права—быць запрададзенымі польскаму капіталу. Вось 7-ы пункт праграмы контр-рэвалюцыйнай арганізацыі «Саюзу Вызваленьня Украіны».

УНР—гэта Украіна, нацыяналістамі распрададзеная

Так выглядае праграма ўкраінскіх нацыяналістаў 1927—29 гг. Такімі зьяўляюцца 7 асноўных пунктаў гэтай праграмы. Але быў яшчэ пункт 8, які яны занумаравалі першым і ў які захавалі ўсе 7 пунктаў, каб ня кожны звычайны чалавек мог убачыць, што там захована. Гэты пункт называецца незалежнай Украінскай рэспублікай. Гэты пункт напісалі сябры СВУ спэцыяльна для таго, каб лавіць на сваю вудачку некаторых прастачкоў, якія, можа быць, яшчэ не пер[illegible]равяліся, каб вы-практай [illegible] незалежнасьці прыкрыць адкрытую праграму рэстаўрацыю капіталізму, адкрытую праграму сацыяльнага і нацыянальнага прыгнечаньня ўкраінскіх працоўных мас. Тым лепш, што пункт напісалі. Няхай цяпер усе ўбачаць, як выглядала-б украінская народная рэспубліка, за якую змагаліся сябры СВУ, як выглядала-б УНР, тыя 3 літары, якія ў свой час рабочыя правільна расшыфравалі: Украіна, нацыяналістамі распрададзеная.

Таварышы судзьдзі, Яфрэмаў на працэсе заявіў, што ня ведае, колькі зямлі атрымала ўкраінскае сялянства ад Кастрычнікавай рэвалюцыі і колькі па праграме СВУ давялося-б выплачваць у карысьць абшарнікаў. Гэта яго ня цікавіла. Падсудны Паўлушкоў, павадыр СУМ, ня ведаў якую колькасьць абшарнікаў і фабрыкантаў ён хоча імпартаваць на Украіну. Ён ня ведае, колькі іх было на Украіне. Падсудны Чахоўскі, які так «клапаціўся» аб украінскім слове і аб украінскай культуры, ня ведаў, колькі рабочых і сялян ліквідавала сваю няпісьменнасьць, узброілася украінскім словам. Некаторыя падсудныя ня ведалі асобных дэталяй праграмы. Бач, гэта іх ня цікавіла! Бо покліч у іх адзін — «хочам рэстаўрацыі капіталізму».

Такім чынам, таварышы судзьдзі, на лаўцы падсудных — рэшты ўкраінскай контр-рэвалюцыі, якія стварылі «саюз падняволеньня Украіны». Такою зьяўляецца разгорнутая праграма СВУ, такою зьяўляецца праграма ўкраінскага нацыяналізму.

Тая праграма СВУ, якая прайшла перад судом, не зьяўляецца памылкай, як гэта хацелі тут паказаць некаторыя падсудныя, а «адзіна магчымай, лёгічна скончанай праграмай» украінскага нацыяналізму.

СВУ пачаў зьбіраць недабітыя сілы пятлюраўшчыны, сілы ўкраінскай контррэвалюцыйнай інтэлігенцыі. «Экстэрытарыяльная выспа»—Украінская Акадэмія Навук—адыгрывала арганізатарскую ролю. Па камісіях і падкамісіях, па сэкцыях і сатаварыствах пры Усеўкраінскай Акадэміі Навук зьбіраюцца былыя сябры Цэнтральнай рады, гэтманскія дырэктары дэпартамантаў, чыноўнікі ўраду разных пэрыядаў пятлюраўшчыны. Акадэмік Яфрэмаў робіць з акадэміі апорны пункт СВУ. Праз сябра СВУ Дурдукоўскага і інш. СВУ запушчае свае мацальцы ў школу, там вярбуе з рэштаў нацыяналісцкага настаўніцтва кадры для контррэвалюцыйнае працы. [illegible] стварае ідэалегічны цэнтр.

Разам з тым разгортвалася праца па зьбіраньню будучых паўстанцкіх арганізатарскіх кадраў. Аўтакефальная царква і зьявілася арганізацыяй кулацтва, нэпманства, былых старшынь пятлюраўскай арміі. На дапамогу старым кадрам паўстаньняў, кадрам аўтакефальнай царквы СВУ паклікаў кадры кулацка-папоўскай моладзі: сыноў дзякоў, папоў, кулакоў і гарадзкіх нэпманаў, заснаваўшы арганізацыю СУМ. СУМ быў дапаможнай баявой тэрарыстычнай арганізацыяй СВУ.

У бясьсільнай злобе супроць пралетарскай дыктатуры кіраўнікі СВУ зварочваюцца і да індывідуальнага тэрору. Сярод кіраўнікоў СУМ яны прапагандавалі тэрор супроць правадыроў кампартыі, супроць правадыроў Савецкага Саюзу, супроць асобных кіраўнікоў УССР.

У суровай ненавісьці да працоўных, страціўшы сутнасьць чалавека, сябры мэдсэкцыі Усеўкраінскай Акадэміі Навук распрацоўвалі праграму мэдычнага тэрору. «Кандэнсаваная і размножаная ў канспіратыўнай інтымнай атмасфэры нелегальных пасяджэньняў—кажа падсудны Барбар, — гэтая сьляпая нянавісьць наша да савецкай улады давяла шалёнства нашых думак і пачуцьцёў так далёка, што стала магчымым сказаць так: «У дачыненьні да бальшавікоў ня трэба лічыцца з нашай урачэбнай этыкай».

Ня ведаеш—зьверы, ці людзі там сядзелі, але называліся яны навуковымі супрацоўнікамі Акадэміі Навук. Ашалелы прафэсар Інстытуту Народнай Асьветы Халодны ноччу з спрынцавалкі апырскваў атрамантам помнік правадыра пралетарскай рэвалюцыі—Леніна.

Што згрупавала усіх іх у СВУ? Што сабрала іх разам? Што надхняла на барацьбу?—Нянавісьць да пралетарскай дыктатуры, нянавісьць да рабочых і сялян, нянавісьць да сацыялістычнай індустрыялізацыі, да маладой украінскай культуры, прыхільнасьць да буржуазеі, указанасьць буржуазным ладам, жаданьне абавязкова аднавіць капіталізм на Украіне.

Магутны рост гаспадаркі і культуры ў СССР

Украінскія рабочыя і сяляне маюць сваю ўласную ўкраінскую дзяржаву. Маюць і ніколі не аддадуць, якіх-бы пластуноў не пасылала сюды сусьветная контр-рэвалюцыя? Шырокім фронтам разгортваюць пралетарыят і ўкраінскае сялянства сацыялістычнае будаўніцтва.

У шэрагах рабочае клясы нарадзіўся лёзунг—выканаць пяцігодку за 4 гады.

Абапіраючыся на дасягненьні ў галіне прамысловасьці, на рост цяжкай індустрыі і с.-г. машынабудаўніцтва ў прыватнасьці, мы можам узьняць сельскую гаспадарку. На палеткі Украіны выйшла ўжо 17 тыс. трактараў, 21.500 калектыўных гаспадарак, якія гуртуюць 2.300.000 сялянскіх гаспадарак—такі вынік пасьпяховага ленінскага кіраўніцтва партыі, моцнага саюзу рабочай клясы і асноўных мас сялянства—беднаты і серадняцтва. Разьвіцьцё народнай гаспадаркі стварыла ўмовы для падвышэньня культуры не адзінак, а сотняў і мільёнаў працоўнага насельніцтва. 5 з паловаю мільёнаў рабочых і сялян Украіны ліквідавалі сваю няпісьменнасьць, узброіліся украінскім словам. У 1930—31 г. савецкая Украіна ня будзе мець ніводнага няпісьменнага; з 21.000 працоўных школ, якія ёсьць на Украіне—17.500 украінскіх, рэшта абслугоўвае іншыя нацыянальнасьці. Такою зьяўляецца асьветная сетка Савецкай Украіны.

На Украіне перад рэвалюцыяй было 23 ВНУ, дзе навучалася 27 тыс. сынкоў буржуазеі. Перад рэвалюцыяй гэтыя вышэйшыя школы былі фарпостамі пануючай культуры расійскай буржуазеі. Савецкая Украіна мае 38 інстытутаў, дзе навучаецца 48 тыс. студэнтаў, а разам са студэнтамі тэхнікумаў—72 тысячы, пры тым пераважна дзяцей рабочых і сялян. Чым далей, тым больш ідуць туды дзеці ўкраінскіх рабочых і бядняцкага сялянства, хоць у гэтым і перашкаджалі Слабчанкі і іншыя сябры СВУ. У 1932—33 г. Савецая Украіна будзе мець у сваіх ВНУ 142 тыс. студэнтаў.

За 120 гадоў на ўкраінскай мове было выдадзена 3214 кніжак (назваў), а за 10 год, якія мінулі з часу Кастрычніка, савецкая ўлада выдала 16.000 назваў. У 1926—27 г. украінская кніжка мела 116 мільёнаў адбіткаў, у 1927 — 28 г. — 280 мільёнаў, у 1928—29 г.—500 мільёнаў. 87% усіх адбіткаў складае ўкраінская кніжка. $11^1/_2$ мільёнаў руб.—вось датацыя з дзяржаўнага бюджэту на працягу апошніх трох гадоў для разьвіцьця выдавецкай працы на Украіне. Такімі зьяўляюцца асноўныя паказчыкі працы рабочых і сялян.

Заходняя Украіна пад уладаю польскага фашызму

Каб больш навочна паказаць, што зрабіла савецкая ўлада для разьвіцьця ўкраінскай культуры, параўнаем усё тое, што мы маем у УССР з тым, што адбываецца ў Заходняй Украіне, запрададзенай Пятлюрай польскім магнатам. У Заходняй Украіне 35 проц. найлепшай зямлі належыць абшарнікам. 42,6 проц. сялянскіх гаспадарак Галіцыі маюць ад 0 да 2 га, 37,2 проц. гаспадарак—ад 2 да 5 га. 18 снапоў за жніва і 8 кап. за ўборку сена — такая аплата працы ўкраінскага селяніна-бедняка ў Заходняй Украіне. 495 тыс. га зямлі Заходняй Украіны перададзена польскім арандатарам, з якіх складаецца сацыяльная база польскіх магнатаў, польскага фашызму. Рабочыя арганізацыі разгромлены. Разгромлены і арганізацыі сялян. 1 руб. 76 кап.—месячны заработак батракоў у маёнтках абшарнікаў Збароўскага павету і 1 руб. 10 кап.—у павеце Бродзкім. 33 кап.—вось самая высокая падзённая аплата ў маёнтках польска-украінскіх паноў Заходняй Украіны. 73 кап. — вось самы высокі заработак рабочых на лесапільнях.

Так гаспадараць у Заходняй Украіне, запрададзенай БУД і Пятлюрай, польскія абшарнікі і ўкраінская буржуазія, бо УНДА і радыкалы—гэта першыя памочнікі польскага фашызму. Забітая, прыгнечаная, эксплёатуемая украінская бедната шукае выхаду, шукае заработкаў у іншых краінах, але польская шляхта забараняе беднаце Заходняй Украны ісьці на заработкі ў Нямеччыну і Францыю. У далёкія пустэчы Пэру і Бразыліі сплаўляе польскі фашызм заходня-украінскую бедноту.

Няхай стануць немагчымымі „укусы шалёных псоў"

Менавіта ў гэткае становішча, якое мы бачым у Заходняй Украіне, меркавалі паставіць украінскія нацыяналісты з «Саюзу Вызваленьня Украіны» 30 мільёнаў працоўнага насельніцтва УССР. З гэткай праграмай рушыліся яны ў паход супроць Савецкае рэспублікі, супроць Украіны, супроць Савецкага Саюзу, супроць пралетарскай дыктатуры і сацыялістычнага ўраду. Ня іх віна, калі дзяржаўнае палітычнае кіраўніцтва Украіны спыніла іх контррэвалюцыйную дзейнасьць і забясьпечыла ім лаўку падсудных.

Падсудны Падгаеўскі характарызаваў на судзе работу СВУ, як укус шалёнага сабакі. Члены СВУ думалі, што кусаць прыдзецца ім вала, пра якога казаў падсудны Дурдукоўскі, але, кусаючы, яны натыкнуліся на жалеза і бэтон, з якіх зроблена Украінская Савецкая Рэспубліка.

За сьпіной СВУ, таварышы судзьдзі, стаіць кулак, стаіць нэпман, стаіць сусьветны капітал. Менавіта кулацтва ўнутры савецкай краіны яны спрабавалі арганізаваць і павесьці ў апошні бой.

Ня ўсіх членаў СВУ судзіце вы, таварышы судзьдзі. Тут толькі частка СВУ, тут толькі тыя, што вялі работу на савецкай зямлі. Другая частка яшчэ чакае свайго суду. Латоцкі, Чыкаленка, Мазэпа, Фядзенка схаваліся ў буржуазныя краіны ад пралетарскай улады. З Варшавы праз увесь час працэсу спрабавалі яны абвергнуць факты і дакументы, прызнаныя самімі падсуднымі і пацьверджаныя судовым сьледзтвам. Арганізатары СВУ, тыя, хто пайшоў у гэту арганізацыю, ведалі, на каго яны абапіраліся, ведалі, чаго яны хацелі, за што змагаліся, чые інтарэсы абаранялі.

Перад вярхоўным судом спрабавалі яны каяцца і ганьбіць сваю праграму, сваё мінулае. Але хіба-ж мы маем права верыць гэтаму асуджваньню і гэтаму пакаяньню. Ужо двойчы ганьбілі яны сваю работу, каб заняць адказныя пасады ў савецкіх установах. Двойчы рабоча-сялянскі ўрад даваў ім магчымасьць адумацца, стаць на савецкую работу. А як адказалі на гэта тыя, што сядзяць на лаўцы падсудных? Спачатку стварылі контр-рэвалюцыйную арганізацыю БУД, потым «Саюз Вызваленьня Украіны». Хіба не навучыўся падсудны Гермайзэ рабіць прамовы па Марксу і Леніну і ў той час, як член прэзыдыуму СВУ, весьці контр-рэвалюцыйную работу супроць савецкай улады. Ня маем мы права верыць у гэта пакаяньне. Яны кусалі нас так, як кусае кулак, калі адразае язык ліквідатарам няпісьменнасьці, як кусае кулак, калі з абрэзам выступае супроць калектываў. Хіба ўкусы Дэтэрдынга, папы рымскага і іншых ня ўкусы шалёнага сабакі? І калі я, грамадзкі абвінаваўца, як прадстаўнік пралетарскай грамадзкасьці, якая паслала мяне сюды абвінавачваць украінскіх контр-рэвалюцыянэраў, пытаю ў сябе, чаго-ж мне патрабаваць ад Вярхоўнага суду, я спыняюся толькі на адным патрабаваньні: прыміце, таварышы судзьдзі, такія меры, каб Украінская Савецкая Рэспубліка, каб пралетарская дыктатура, каб Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік быў гарантаваны ад паўтарэньня ўкусаў шалёных псоў.

Значение лесного хозяйства в пятилетнем плане

В царской России с ее слабыми темпами развития промышленности и с сельским хозяйством, застывшим на допотопной, прадедовской стадии, казенное лесное хозяйство занимало все же значительное по своему удельному весу место в общей системе хозяйства и в госбюджете. В условиях советской действительности, в переживаемую нами эпоху бурного роста тяжелой индустрии, электрификации, широкого развития путей транспорта, перехода сельского хозяйства к коллективным формам землепользования и т. д. перед советским лесным хозяйством ставится ряд грандиозных задач, от успешного выполнения которых будет зависить в значительной степени успех всей пятилетки в целом.

Интересы получения иностранной валюты, необходимой нам для закупки недостающих пока машин и ряда других товаров, заставляют добиваться максимального использования экспортных возможностей, в первую очередь в области лесного хозяйства. Если учесть, что удельный вес лесной торговли СССР составляет только 6 проц. всего мирового лесного рынка и сопоставить наши необ'ятные лесные пространства с площадью таких небольших государств, как: Швеция, Норвегия, Польша и Финляндия, покрывающих своим экспортом 50 проц. потребности европейского лесного рынка, то станет ясным, насколько ответственна роль нашего лесного хозяйства в деле завоевания подобающего места во внешней торговле. Мы должны не только догнать, но и перегнать своих многочисленных конкурентов на мировом лесном рынке. Предусмотренные пятилеткой крупнейшие капитальные вложения в дело эксплоатации лесов севера, являющихся экспортным лесным фондом, обеспечивают большие возможности в этом направлении.

До последнего времени наша деревообрабатывающая промышленность—жалкое наследие царского режима, стояла на весьма низкой ступени развития, благодаря чему мы вынуждены были тратить свое золото на ввоз таких необходимых производных продуктов древесины, как целлюлоза, бумага, канифоль, скипидар, искусственный шелк и ряд других ценнейших продуктов. Постановка в течение пятилетки на должную высоту этой отрасли промышленности, освободив нас от зависимости капиталистических стран, в свою очередь отразится самым благоприятным образом на возможности развития других отраслей народного хозяйства.

Сооружение таких гигантских предприятий, как Днепрострой, Волго-Дон и сотен более мелких, максимальное расширение железно-дорожной сети требуют громадных количеств древесины в виде строительных материалов или прислужного леса.

Успех развертывающегося на наших глазах строительства в городах, начиная с самых мелких и кончая красной столицей Союза, находится в зависимости от того, насколько лесное хозяйство сумеет дать нужное количество древесины.

Сюда надо еще присоединить пока даже трудно поддающиеся учету потребности, которые пред'явит строительство колхозов, только еще вступающее на путь своего развития.

Трудно в небольшой статье охватить все многообразие случаев, в которых продукция лесного хозяйства входит необходимейшей составной частью во всевозможные отрасли нашего все усложняющегося и бурно прогрессирующего народного хозяйства.

Но для того, чтобы лесное хозяйство, до последнего времени недопустимо отстававшее от общих темпов развития, могло соответственным образом подтянуться, необходимо максимальное внимание к его нуждам в смысле обеспечения капитальными вложениями и соответствующими кадрами квалифицированных специалистов и низшего технического персонала.

Коренная организационно-техническая перестройка лесного хозяйства, осуществляемая на территории РСФСР и Украины и неизбежная в ближайшее время у нас в Белоруссии, является точно также необходимейшей предпосылкой успешности выполнения лесным хозяйством возлагаемых на него заданий.

П. Эльман.

Узмацніць парткіраўніцтва нізавым друкам

„Без руля и без ветрил“...

Несмотря на ряд директив партии о налаживании руководства рабселькоровской работой на местах и немедленном реагировании на заметки, мы на сегодняшний день должного перелома в этом отношении еще не добились. И если кое-какой сдвиг мы имеем в городе, то совсем иная картина в районах, где стенгазеты предоставлены самим себе.

Помещаемые в сегодняшнем номере заметки о работе стенгазеты «Калгасьнік», органа сиротинского РВК, стенгазеты вышедской избы-читальни и стенгазет ряда сельсоветов Бешенковичского района свидетельствуют о том, что стенгазеты работают в районе без всякого руководства и их судьбой никто не интересуется, а РК КП(б)Б это совершенно не считает своей обязанностью. Поэтому не удивительно, что на заметки никто не реагирует, стенгазеты освещают всякую мелочь и проходят мимо важнейших политических моментов, как коллективизация деревни, весенний сев и т. д. Такие стенгазеты, либо прекращают свой жизненный путь на другом, или третьем номере, либо влачат жалкое существование, занимаясь мелочами и не являясь организаторами масс.

Такое положение в дальнейшем нетерпимо. РК партии пора взять под свое руководство стенгазеты и знать, что ответственность за них, в первую очередь, несут райкомы партии. Нужно немедленно добиться должного реагирования на заметки. Вопрос должен быть поставлен решительно: нереагирование есть зажим критики.

Н. Д.

Дабіцца сваечасовага рэагаваньня на заметкі

Там, где нет руководства, стенгазеты влачат жалкое существование

(Бешенковичский район)

Селькоровская работа не на высоте во многих сельсоветах потому, что не ведется никакой работы с селькорами. **В Новиковском** сельсовете, в течение долгого времени газета вовсе не выходила, а когда в феврале вышла, то в ней было всего несколько заметок. О всякой мелочи писала газета, а о коллективизации и посевкампании ни слова не было сказано. В сельсовете имеется большой актив: члены партии, комсомольская ячейка, беспартийный колхозный и бедняцко-середняцкий актив, но он не привлечен к участию в стенгазете.

В Пятигорском сельсовете стенгазета совсем не выходит. Комсомольская ячейка выпускает иногда стенную газету, но так незаметно, что многие не знают о ее существовании. Газета проходит мимо вопроса коллективизации, сева.

В Верховском сельсовете рабочая бригада сама выпустила стенгазету, так как редколлегия только числится на бумаге, но не работает. В колхозе «Большевик» тоже не использован актив.

Стенгазеты названных сельсоветов не завоевали авторитет у бедняцко-батрацких масс, ибо на заметки почти никто не реагирует.

Вывод. Надо больше внимания уделить селькоровскому движению, нужно уяснить важность работы с селькорами, раз'яснить массам цели и задачи стенгазеты. Необходимо перестроить работу с селькорами на новые рельсы, чтобы каждый селькор знал, что партия и соввласть возлагает на него большие задачи по проведению линии партии в деревне. От партийной, комсомольской, профессиональной организаций требуется больше внимания селькоровскому движению.

Бригадир И. Дворсон.

Газэтай ня цікавяцца

Пры сіроцінскім РВК ёсьць насьценгазэта „Калгасьнік“. У ёй друкуецца шмат розных, вельмі важных заметак, якія выкрываюць розныя хваробныя зьявішчы, асабліва па калектывізацыі. Але на гэтыя заметкі ніхто не рэагуе. Ні РК КП(б)Б, ні РВК, а таксама сьледчыя органы, міліцыя і ДПУ не зацікаўлены працай насьценгазэты, у выніку чаго ў многіх таварышоў, пісаўшых у насьценгазэту, адпала жаданьне пісаць.

Васілеўскі П.

Забыты вучастак работы

Ужо каля 3 месяцаў, як вышадзкая хата-чытальня па прычыне адсутнасьці ізбача, амаль бязьдзейнічае. Рэдкалегія насьценгазэты не пераабрана і сама газэта, зьмясьціўшы некалькі артыкулаў, спыніла сваю дзейнасьць. Артыкулы ў газэту паступаюць, але некаму ёю заняцца. Трэба наладзіць працу насьценгазэты.

Ф.

Прыём наведвальнікаў у НК РСІ

Нарком РСІ і яго намесьнікі асабіста прымаюць наведвальнікаў у наступныя лічбы кожнага месяцу:

Нарком РСІ—10, 20, 30—ад 9 гадз. ран. да 12 гадз. дню.

1-шы намесьнік — 3, 8, 13, 18, 23, 28—ад 9 гадз. ран. да 12 гадз. дню.

2-гі намесьнік—2, 7, 12, 17, 22, 27—ад 9 гадз. ран. да 12 гадз. дню.

У выпадку адсутнічаньня ў дні прыёму наркома—наведвальнікаў прымае адзін з намесьнікаў наркома, а пры адсутнасьці апошняга—адзін з членаў калегіі НКРСІ.

Члены калегіі і інспэктары прымаюць наведвальнікаў ва ўсе дні заняткаў, за выключэньнем дзён выхадных і занятых на пасяджэньнях.

Бюро скаргаў НКРСІ БССР адчыняе запіс з 9 гадз. да 15 гадз., а прымае наведвальнікаў з 9 гадз. да заканчэньня прыёму ўсіх запісаўшыхся на даны дзень.

—o—

Отметка подростков на бирже труда

мужч. с фам. на буквы

А, Б, В, Г, Д—сегодня, 22 апреля, **Е, Ж, З, И, К, Л**—23 апреля, **М, Н, О, П, Р, С**—24 апреля, **Т** и до конца—25 апреля.

Отметка производится с 12 час. час. утра до 1 часу дня. Неявившиеся своевременно за апрель отмечены не будут.

—o—

— Віцебскі райком КП(б)Б і райкалгассаюз склікаюць **на 23 красавіка,** а 10 гадз. раніцы ўсіх гарадзкіх шэфаў над Віцебскім раёнам, у памяшканьне клюбу райвыканкому (Канатная вул. № 12). Парадак дню: Інфармацыя шэфаў аб зробленай працы па вясеньняй сяўбе ў калгасах і падрыхтоўка да сьвяткаваньня 1 мая.

—o—

З калгасаў пішуць:

У камуне «Уперад да сацыялізму» за жывёлай даглядаюць вельмі дрэнна, кормяць аднэй саломай, не клапацяцца аб каровах.

Талуенка Ф.

Пры абагульваньні яравога насеньня ў в. Любічы, **Навікоўскага** сельсавету, **Бешанкавіцкага** раёну, яно ссыпалася ў адзін амбар. Гатунковае насеньне зьмяшалася з простым і такім чынам, пры аглядзе агранома, аказалася, што насеньне да пасеву нягоднае. За такое гаспадараньне трэба прыцягнуць вінаватых да адказнасьці.

Ведаючы.

Пожар на кожевенном заводе

20 апреля, в 2 ч. 30 мин. ночи, на кожевенном заводе загорелся мотор корьерезки.

Рабочими ночной смены и подоспевшей пожарной командой пожар был быстро ликвидирован. Убытки незначительные. Предполагаемая причина пожара—плохой уход за мотором.

—o—

Што слухаць па радыё?

Праграма радыёперадач праз Віцебскі трансляцыйны радыёвузел

Сёньня, 22 красавіка:

11 гадз.—рабочы поўдзень—тр. Масквы.
12 гадз.—паўторны нумар — тр. Масквы.
13 гадз.—канцэрт—тр. Масквы.
14 гадз.—урадавыя перадачы — трансл. Менску.
15 гадз. — канцэрт-грамафон па радыё—тр. Ленінграда.
18 гадз.—беларуская радыёгазэта — тр. Менску.
19 гадз.—даклад—са студыі.
20 гадз. 30 хв.—праісхаджэньне чалавека—са студыі.
21 гадз. 30 хв.—канцэрт—са студыі.
23 гадз. 30 хв. — апошнія навіны—са студыі.

—o—

Спектакль русской драмы для членов профсоюзов

В четверг, 24-го апреля, состоится очередной спектакль для членов профсоюзов. Будет поставлена популярная мелодрама (репертуар московского художественного театра) «Сестры Жерар» в 8 картинах.

Предварительная продажа билетов—во Дворце труда (книжный киоск) с 9-ти час. утра до 4-х час. дня по профсоюзным ценам.

Чалавек—зьвер

У в. Магучова, **Даўжанскага** сельсавету, гр. Агееў Аляксей, сыстэматычна катуе сваю сям'ю на працягу 12 год. Ён б'е сваю жонку, чым папала, да няпрытомнасьці, цешчы не дае ёсьці і ў мінулым годзе выбіў ёй вока і вывярнуў пальцы ў руках. Таксама б'е і дзяцей. 9-га сакавіка ён так біў жонку аб падлогу, што яна ледзьве жывая ўбегла да суседа. Аб учынках Агеева ведаюць усе навакольныя сяляне, але мер ніякіх ніхто ня прымае

Шхвінскі.

Нарада рабселькораў Віцебскага раёну

Віцебскі райком КП(б)Б, супольна з рэдакцыяй «Віцебскага Пралетарыя» склікае на **27-е** красавіка, а **12** гадзін дню, **нараду рабселькораў Віцебскага раёну,** куды неабходна зьявіцца ўсім рабкорам, селькорам і рэдактарам насьценных газэт прадпрыемстваў і ўстаноў раёну.

На падставе пастановы ЦВК СССР, пры Віцгарсавеце створана спэцыяльная камісія для перагляду сьпісаў асоб, пазбаўленых выбарчых правоў па гор. Віцебску.

Усе грамадзяне, якія лічаць, што яны пазбаўлены выбарчых правоў няправільна, могуць падаць заявы і адпаведныя матар'ялы ў гэтую камісію.

Заявы прымаюцца штодзённа ў памяшканьні Гарсавету, пакой № 9 з 15-га гэтага красавіка.

Растлумачэньне Наркампрацы

У адпаведнасьці з тлумачэньнем НКП СССР за 28 сакавіка 1930 г. за № 451/210, НКПБ паведамляе, што пастанова СНК СССР за 23 лютага 1930 г., згодна якой асобам, што пасылаюцца ў раёны суцэльнай калектывізацыі, для правядзеньня патрэбных сацыяльна-эканамічных мерапрыемстваў, сутачныя выплачваюцца ў размеры 1/60 месячнага аклада, кватэрныя—2 р. у дзень, а пераезд па фактычнаму кошту—уперад да выданьня спэцыяльнага закону аб рэгуляваньні выплаты кампэнсацыі асобам, пасланым для правядзеньня розных кампаній—пашыраецца таксама і пры камандыроўках у раёны ня суцэльнай калектывізацыі, для правядзеньня сацыяльна-эканамічных мерапрыемстваў.

На трактар „Віцебскі Пралетары“

М. Розін уносіць на пабудову трактара «Віцебскі Пралетары» ганарар за свае заметкі, надрукаваныя ў «Віцебскім Пралетары», а таксама—за тыя заметкі, якія будуць зьмешчаны ў працягу 1930 г. Выклікае пасьледваць яго прыкладу ўсіх рабкораў гораду.

Парадак дзяжурстваў кансультантаў у АПА - габінэце па кансультацыі таварышоў, камандыруемых у камвуз і саўпартшколу

У АПА - габінэце арганізавана кансультацыя для падрыхтоўкі па агульна-адукацыйным прадметам тт., камандыруемых у камВУЗ'ы і саўпартшколу ў 1930—31 навучальным годзе.

Кансультацыя праводзіцца ў наступныя дні і гадзіны:

Матэматыка—Рабіновіч, праводзіцца—9, 19, 29 кожнага месяцу;

эканом-геаграфія і геаграфія — Бекер, праводзіцца—14 і 23 кожнага месяцу;

беларуская і расійская мова—Якаўлеў, праводзіцца—3, 6, 26 кожнага месяцу.

Кансультанты дзяжураць ад 7 да 9 гадз. увечару за выключэньнем: 6, 19 і 26 ад 5 да 7 гадзін.

Усе таварышы, камандыруемыя ў камВУЗ'ы і саўпартшколы, павінны ў паказаныя дні зьяўляцца ў АПА - габінэт для прапрацоўкі прысылаемых ім заданьняў адпаведнымі ўстановамі.

Паведамленьні

Лекцыя для партактыву і ОВМД

У чацьвер, 24-га красавіка, а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні клюбу АК КП(б)Б адбудзецца лекцыя для партактыву і членаў групы садзейнічаньня ОВМД на тэму: „Сацыяльна-эканамічная аснова калектывізацыі“. Дакладчык тав. Бжозе.

Білеты атрымаць у райкомах КП(б)Б і ў бюро ОВМД.

—o—

— 23-го апреля, в 6 часов вечера, в помещении Дворца труда (комната 25), созывается совещание бригад по проверке жактов. На совещание должны явиться представители жактов и все выделенные фабкомами бригады.

—o—

— 26-го апреля, в 7 час. вечера, в помещении Дворца труда (комната 11), созывается общее собрание инвалидов труда и пенсионеров, получающих пенсию от страхкассы. Будет заслушан доклад о сущности и значении кассы взаимопомощи инвалидам и ее организации и ряд других важных вопросов.

—o—

Сход рабкораў-партыйцаў

Камісія АКК КП(б)Б па абсьледваньню становішча рэдакцыі «Віцебскага Пралетарыя» склікае **на 23 красавіка, а 7 гадзіне** ўвечары, у памяшканьні рэдакцыі сход рабкораў-партыйцаў і працаўнікоў рэдакцыі, членаў і кандыдатаў партыі, яўка абавязкова.

— 24-га красавіка, з 9 гадзіны раніцы на прэзыдыуме АКК КП(б)Б (Замковая 26), будуць зацьвярджацца матарыял і разглядацца апэляцыі па чыстцы партыі наступных ячэек КП(б)Б:

«Прафінтэрн» № 2, «Прафінтэрн» № 3, п./к. «Рэкорд», п./к. зеркальшчыкаў, п./к. трапічнікаў, скатабойні, маслазаводу, дрожзаводу, воласапрядзільнай ф-кі і сьпіртзаводу.

На пасяджэньне выклікаюцца ў абавязковым парадку сэкратары вышэйпералічаных ячэек, старшыні праверкомаў і апэліруючыя ў АКК на пастановы праверкомаў.

—o—

Общее собрание научной ассоциации врачей

В среду, 23 апреля, в клубе «Медработник» состоится общее собрание научной ассоциации врачей. Порядок дня: доклад д-ра С. З. Вальшонка на тему: «Периферическое сердце». Нач. в 8½ час. вечера. Просьба не опаздывать.

Правление.

Адказны рэдактар **П. Старавойтаў**

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР. Ансамбль расійскай драмы ў БССР (АРД) пад мастацкім кіраўніцтвам **В. В. Кумельскага.**

Сеньня, 22, і сер., 23 красав., два адкр. спэктаклі, прэм'ера **Сёстры Жэрар** у 8 малюн.

Бялеты прадаюцца ў касе тэатра

На-днях: „МЯДЗЬВЕЖЖАЕ ВЯСЕЛЬЛЕ

ГАРТЭАТР Сёньня, 22 красавіка, два сэанса кінофільма з цыркавога жыцьця

ВАР'ЕТЭ

Вялікі канцэрт ленінградзкага сынтэтычнага тэатра.

Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз., 2-га—у 8 гадз.

ЦЫРК Таварыства „Прыхільнікі дзяцей“.

Сёньня, 22-га красавіка,

ОРНАЛЬДО

Масавы гіпноз. Паказальныя досьледы. Адучваньне ад курэньня, п'янства і заіканьня.

Дырэкцыя цырка даводзіць да ведама ўсіх грамадзян, што гіпнотызёр Орнальдо ніякага прыёму на дому ня вытварае.

Пач. а 8 гадзін увечары.

БЕЛДЗЯРЖКІНО 3 панядзелка, 21-га красавіка.

СПАРТАК Пачатак 1-га сэан. а 6 гадз. — Дуглас Мак-Лін у амэрык. трук. карціне **Лейтэнант Рылей** Прыгоды ў Сан-Францыска.

Мастацкі Пачатак 1-га сэансу а 4 г. — Другі тыдзень новы буйны мастацкі фільм **Ю Д А**

ПРАЛЕТКІНО Пачатак 1-га сэан. а 6 гадз. Кас. адч. з 4 г. — **Гатэль „Савой“** Звыш праграмы: „Зямля кліча“.

ДЗІЦЯЧЫ КІНОТЭАТР у „ПРАЛЕТКІНО“ ім. Макса Гельца. Новы фільм. **ТРОЯ** Штодзённа толькі 1 сэанс. Пачатак у 4 гадз. КАСА адчынена з 3 гадз.

Витебская Окружная Страхкасса ставит в известность всех **инвалидов труда,** что выплата **пенсии** за апрель месяц 1930 г. **будет производиться** в помещении страхкассы, комн. № 3, с 11 час. утра до 5 час. дня, начиная **с 16-го по 30-е апреля,** следующим порядком:

Сегодня, 22-го апреля—Л, М, 23-го—О, Н, 24-го—П, 25-го—Р, 26-го—С, 27-го—Т, У, 28-го—Ф, Х, 29-го—Ц, Ч, Ш, 30-го—Щ, Э, Ю, Я.

В дальнейшем выплата пенсии **будет производиться исключительно через почту,** начиная с мая м-ца. О сроках выплаты будет сообщено дополнительно.

Президиум кассы. 830—5—4

ВИТЕБСКАЯ **МОНТАЖНО-ТЕХНИЧЕСКАЯ КОНТОРА ВЭО** (быв. ГЭТ) доводит до сведения всех предприятий и учреждений г. Витебска о том, что конторой **принимаются заявки на проэктирование и производство монтажных работ** электрооборудования всех **мелких** фабрично-заводских предприятий, учреждений, театров и т. п., подлежащих к подготовке и **переходу на ток Осинстроя** 1-й ГРЭС.

Контора помещается в здании Витком-треста, площ. Свободы, телефон № 7.

Контора ВЭО. 835—3—3

ВИТЕБСКОЙ ОБУВНОЙ ФАБРИКЕ „БЕЛКОЖОБ'ЕДИНЕНИЯ“ ТРЕБУЕТСЯ ИНЖЕНЕР-МЕХАНИК на должность главного механика фабрики. **ОПЛАТА ПО СОГЛАШЕНИЮ.** С предложениями обращаться: ВИТЕБСК, Канатная, 66. 856—3—1

СОВЕТСКИЙ ТУРИСТ ЭКСКУРС. ГОСУД. АКЦ. О-ВО

ОРГАНИЗУЕТ: ПРОИЗВОДСТВЕННО - КРАЕВЕДЧЕСКИЕ СЕЛЬСКО - ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ, И ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ **ЭКСКУРСИИ,** ОХВАТЫВАЮЩИЕ ВСЕ ОБЛАСТИ И ОТРАСЛИ ХОЗЯЙСТВА СССР.

Продолжительность от 6—40 дней. Стоимость от 20—200 рублей.

„Базы отдыха „Советского Туриста“ — ОТКРЫТЫ —

НА КАВКАЗЕ:
Синоп (близ Сухума)—круглый год, кроме июля и августа.
Магри (близ Туапсе)—май, июнь, сентябрь.
Зеленый мыс—май, июнь, сентябрь.
Красная поляна, Кисловодск—июнь, июль, август, сентябрь, октябрь.
Цей, Шови, Бурон—июнь, июль, август.
Сочи, Гагры—май, сентябрь.

В КРЫМУ:
Алушта—май, июнь, июль, сентябрь, октябрь.
Алупка, Ялта—май, июнь, сентябь.

В СИБИРИ:
Боровое—июнь, июль, август.

Стоимость пребывания на базах с полным содержанием в сутки 4 руб. В стоимость входят: питание (три раза в сутки), помещение в общежитии (кровать с сеткой, матрац, подушка и за особую плату дается постельное белье), местные экскурсии. Все члены профсоюзов и учащиеся, своевременно записавшиеся, пользуются скидкой с основной цены жел.-дор. билета в 50%.

Запись принимается в правлении «Советского Туриста»,—Москва, Столешников пер., 16, а также в отделениях и представительствах во всех крупных центрах СССР.

Требуйте иллюстрированный проспект краеведных экскурсий. Рассылается за 50 коп. почтовыми марками.

На-днях выходят из печати специальные проспекты сельско-хозяйственных и производственных экскурсий.

ПРАВЛЕНИЕ—Москва, Столешников пер., 16, тел. 3-06-75.

ОТДЕЛЕНИЯ и ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВА во всех областях и крупных центрах СССР. 806—2—2

АБВЯШЧЭНЬНЕ

Камісіі па **чыстцы апарату віцебскага цэнтр. рабочага кааперативу** прыступаюць да правядзеньня практычнай работы. Пасяджэньні камісій будуць праходзіць адчынена для масавага ўдзелу працоўных-пайнікаў.

Пасяджэньні па 3-му МК—апарат праўленьня ЦРК, 8-му МК — магазыну раёну Полацкага раёну і Гарадоцкай шасы пачнуцца з 22 красавіка з 8 гадз. увечары ў клюбе мэталістых. На астатніх мясцкомах глядзеце абвяшчэньні па магазынах.

853—2—2 **Праўленьне ЦРК.**

ПАРАДАК ЧЫСТКІ МАГАЗЫНАЎ ЦРК

Чыстка па мясцкомах 1 і 9 будзе праходзіць у клюбе «Парыскай Камуны», Вагзальная вул., а 7 гадзін увечары:

Магазын № 62	з 22 па 24 красавіка
Магазын № 22	з 25 па 27 красавіка
Магазын № 99 і склад № 3	з 28 па 29 красавіка
Магазын № 10	з 3 па 4 мая
Магазыны №№ 3 і 42	з 5 па 7 мая
Магазыны №№ 52, 60 і 64	з 8 па 9 мая
Магазыны №№ 93 і 54	з 10 па 12 мая
Магазыны №№ 29 і 56	13 мая
Магазын № 80 і склад № 2	з 14 па 15 мая
Магазын № 6	з 16 па 17 мая

Кампрамэтуючы матар'ял і вусныя заявы прыймаюцца штодзённа ў праўленьні ЦРК, пакой № 14, з 5-ці да 7 гадзін увечары.

Камісія па чыстцы. 860—2—1

ПРОДАЕТСЯ РАДИОПРИЕМНИК на 4 лампочки с полной установкой. Адрес: Голубятницкая, дом № 8-а.

20 апреля **УПАЛ С ТРАМВАЯ МЕШОК** с 3 парами валенок и 7 ф. волны. Нашедшего просьба сообщить: Хайкин пер. № 3, Н. Милешко. 857—1—1

ТРЕБУЕТСЯ меблированная КОМНАТА для одинокого в центре города. Плата по соглашению. Предложения адресовать в управление строительства швейной фабрики, Суражский тракт № 35-б. 847—2—2

КОНКУРС

Горсовет об'являет конкурс на временную должность **врача по обслуживанию рабочих** по постройке моста через Западную Двину (рабочих на кессонных работах) с совместительством на Марковщине. Жалованье—150 руб. в месяц. Заявления подавать в Горсовет, комн. № 14, до 1 мая.

851—1—1 **Горсовет.**

Згублены і ўкрадзены ніжэйпаказаныя дакументы, якія лічыць несапраўднымі, па вакрузе:

Ваенная асабовая кніжка П. М. Мікушка 861

Каапэр. кн. № 1171 вычачанск. спаж. т-ва Н. Голікава 963

Пасьв. № 307 ад 26-га ліпеня 1917 г. аб сканч. 2-гад. курсаў А. Я. Краска 962

Ваен. служ. кн., выд. сіроцінск. ваенк. М. Н. Трыфанава 964

Паяв. кн. чашніцкага спаж. т-ва № 288 А. Б. Кушэльмана 965

Воінскі білет № 77 П. Б. Бандэра 966

Вітгарліт № 1. Друкарня «Камінтэрн», Бальшавіцкая, 10.